

STICHTING VOLARE
SPECIAAL
VOOR ONDERWIJS

Jaarverslag 2019

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

1. Voorwoord

In dit jaarverslag legt het bestuur van Stichting Volare verantwoording af voor het door het bestuur gevoerde beleid.

Op hoofdlijnen wordt in dit verslag ingegaan op het gevoerde algemene beleid van de organisatie en het beleid van de school. Van het beleid inzake de doelmatige besteding van de beschikbare middelen wordt in de jaarrekening gedetailleerd verantwoording afgelegd.

De financiële verantwoording volgt uit de wettelijke bepalingen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De jaarstukken zijn vergezeld van een controleverklaring.

Met dit jaarverslag verantwoordt het bevoegd gezag zich tevens voor het gevoerde beleid naar ouders, werknemers en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden vastgesteld op de vergadering van 28 mei 2020.

Namens het bestuur,

Ton Harms

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1.	Voorwoord.....	2
2.	Algemeen	4
a.	Missie en visie van Volare:	4
b.	Kernactiviteiten:	4
c.	Juridische structuur	6
d.	Organogram	6
e.	Beleid	6
f.	Wet en regelgeving.....	7
3.	Governance	8
a.	Het bestuur	8
b.	Horizontale verantwoording	8
4.	Onderwijs.....	9
a.	Ontwikkelingen 2019	9
b.	Toekomstige ontwikkelingen	9
c.	Prestaties	10
d.	Toegankelijkheid en toelatingsbeleid.....	11
e.	Passend Onderwijs	11
5.	Kwaliteitszorg	11
b.	Klachtenregeling	12
6.	Personeel	13
a.	Strategisch personeelsbeleid.....	13
7.	Huisvesting.....	15
8.	Samenwerking	16
9.	Financiën en continuïteit	17
a.	Financiële positie.....	17
10.	Continuïteitsparagraaf.....	19
11	Jaarrekening 2019 en financiële kengetallen vanaf pagina 23	
12	Bijlage: Controleverklaring 2019	

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

2. Algemeen

a. Missie en visie van Volare:

De medewerkers van Volare zetten zich iedere dag onvoorwaardelijk en met veel energie in voor onze leerlingen. Dit doen zij in verbinding met de leerlingen en hun ouders en met vertrouwen in de toekomst van de leerlingen.

"Wij zijn méér dan een school"

"Wij bieden kinderen met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag een toekomst"

Het is onze overtuiging dat ieder kind iemand nodig heeft die zich met hem verbindt, iemand die er onvoorwaardelijk voor hem is en zich geeft. Iemand die zich niet neerlegt bij de weerbarstige praktijk, maar daar juist doorheen breekt. Vanuit die verbinding kan zoveel meer ontstaan dan wij ooit voor mogelijk hadden gehouden.

We zijn er onvoorwaardelijk voor onze leerlingen. We hebben vertrouwen in hun toekomst en zijn overtuigd dat zij talenten en mogelijkheden hebben. Samen werken we aan hun toekomst en we geven daarbij niet op als het lastig of 'pittig' wordt.

Daarom zijn dit onze kernwaarden:

- **Toekomstgericht**
Ieder kind is uniek en heeft een toekomst voor zich. Vanuit een positief mensbeeld werken we oplossingsgericht. Hierdoor kunnen kinderen een positief zelfbeeld ontwikkelen en met zelfvertrouwen bouwen aan een toekomst.
- **In verbinding**
Kinderen groeien op in een complexe wereld waarin thuis, school, vrije tijd, vrienden, leefomgeving, social media en hun persoonlijke geschiedenis, allemaal met elkaar verbonden zijn en elkaar beïnvloeden. Met ouders en de professionals van onze netwerkpartners ondersteunen wij kinderen in hun steeds meer gepersonaliseerde, brede ontwikkeling. Met als doel een betekenisvol bestaan voor ieder kind.
- **Onvoorwaardelijk**
We respecteren elke leerling zoals hij is.
Ieder kind wil 'erbij horen', deel uitmaken van een gemeenschap. In onze scholen betekent dit dat wij zorgen voor een veilig klimaat waarin wij elkaar vertrouwen en stimuleren.
Wat daar wat ons betreft niet bij hoort: leerlingen buitensluiten: We blijven altijd in verbinding met kinderen. Wat er ook gebeurt, geen leerling wordt 'ontkoppeld'.
- **Met vertrouwen**
Bij Volare denken wij in kansen en mogelijkheden, niet in belemmeringen. Wij hebben vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen, in elkaar en in ouders.
Samen met ouders/verzorgers bepalen wij het juiste ontwikkelingsperspectief van een kind en stemmen daar ons onderwijs en onze begeleiding op af. Die positieve blik houdt ook in: altijd weer een nieuwe kans. Zo investeren wij in het groeien van talent.

b. Kernactiviteiten:

De stg. Volare is er voor kinderen voor wie het leren op een reguliere school (nog) te moeilijk is. Het gaat daarbij niet in de eerste plaats om rekenen of taal, maar ook om het omgaan met andere kinderen, het opkomen voor jezelf, het maken van vriendjes of vriendinnetjes, of het leren omgaan met een ander probleem. De stg. Volare is het bevoegd gezag van de 'Verschoorschool' voor (V)SO in Nunspeet en de 'van der Reijdenschool' voor SBO in Epe.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Beide scholen zetten zich in voor het onderwijs aan kinderen met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag.

- **Nunspeet:**

Volare verzorgt op haar locaties van de Verschoorschool Speciaal Onderwijs aan leerlingen van 4 t/m 12 jaar. Doel is om deze leerlingen uit te laten stromen op een onderwijs niveau dat aansluit bij hun capaciteiten en mogelijkheden en zo regulier mogelijk. Dit laatste wordt ondersteund door een samenwerking van de Verschoorschool met het Nuborgh College, een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Op een gemeenschappelijke locatie vormen de bovenbouwgroepen van de Verschoorschool, samen met twee onderbouw groepen van het Nuborgh College het Junior College, waarbinnen de leerlingen doorgeleid kunnen worden van Speciaal naar Regulier onderwijs.

- **Harderwijk en Zeewolde:**

In Harderwijk beschikt de Verschoorschool over een locatie voor VSO onderwijs voor de eerste twee leerjaren. Dit VSO is gevestigd binnen een reguliere VO school, het Morgen College. Ook deze samenwerking is gericht op het doorleiden van leerlingen van Speciaal naar Regulier onderwijs. Vanuit deze samenwerking verzorgt de Verschoorschool op een twee andere locaties van het Morgen College in Harderwijk en Zeewolde 'transfer arrangementen' die hetzelfde doel dienen.

- **Epe:**

Met een combinatie van een school voor Speciaal Basisonderwijs, de van der Reijdschool en een nevenvestiging van de Verschoorschool voor Speciaal Onderwijs, is Volare verantwoordelijk voor het gespecialiseerde onderwijs in de gemeente Epe. Vanuit deze functie is Volare ook dragende partner bij het verder ontwikkelen van Passend Onderwijs op alle scholen binnen de gemeente Epe.

Belangrijke signalering hierbij zijn:

- de 'zwaarte' van de ondersteuningsvragen neemt al enige jaren sterk toe, maar verandert ook van aard.
- op basis van zowel de landelijke ontwikkeling als de regionale ontwikkeling is de verwachting dat ook de komende 4 jaar het aantal leerlingen redelijk stabiel zal zijn of een lichte stijging zal vertonen. Deze ontwikkelingen hebben het afgelopen jaar de verwachtingen over snelle inclusie, als resultaat van 'Passend Onderwijs' enigszins getemperd. Voor Volare betekent dit dat een aantal processen die gericht waren om met kleinere vestigingen aan te sluiten bij reguliere basisscholen zijn stilgevallen.
- de ontwikkeling van de leerlingaantallen betekent dat het deelnamepercentage aan SO in de regio van Volare hoger blijft liggen dan de verwachtingen van het Samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs. (SWV) Deze ontwikkeling staat op gespannen voet met de bekostiging van het SWV, die mede gebaseerd is op het landelijk gemiddelde deelnamepercentage.
- Waar we vorig jaar nog spraken van een dreigend lerarentekort, moeten we nu vaststellen dat de dreiging werkelijkheid is geworden. Dit lerarentekort heeft er onder andere toe geleid dat er in het voorbije jaar een ongebruikelijk hoog verloop aan personeel is geweest. Hierbij verliet ervaren personeel de organisatie en kwam minder ervaren personeel, waaronder een aantal zij-instromers daarvoor in de plaats.

Vooruitblik

Voor de periode van 2019-2023 heeft het bestuur een strategisch beleidsplan opgesteld. Naast een verdere ontwikkeling van het reeds eerder ingezette beleid, wordt speciaal aandacht geschonken aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de schoolteams, versterking van de inzet van ICT als didactisch middel en versterking van beide scholen als 'vindplaats' voor expertise. De teams zullen verder geschoold worden op het terrein van complexe gedragsproblematiek en ten aanzien van thematisch onderwijs en handelingsgericht werken.

Uitgevoerd door
M & P Audit B.V.

22.06.2020

Op het terrein van huisvesting zal in die periode voor het Junior College nieuwbouw gerealiseerd worden en zal voor de SO afdeling van de Verschoorschool een duurzaamheids-slag worden gemaakt. Door de gestegen bouwprijzen staan die ontwikkelingen wel onder druk en is er ernstige vertraging opgelopen bij het ter beschikking stellen van budgetten door de gemeente Nunspeet. In Epe is de vertraging in het nieuwbouwproces van de van der Reijdenschool zo ernstig, dat de verwachte start van de bouw verschoven is van 2021 naar 2025.

c. Juridische structuur

Onze organisatie draagt de naam Stichting Volare.

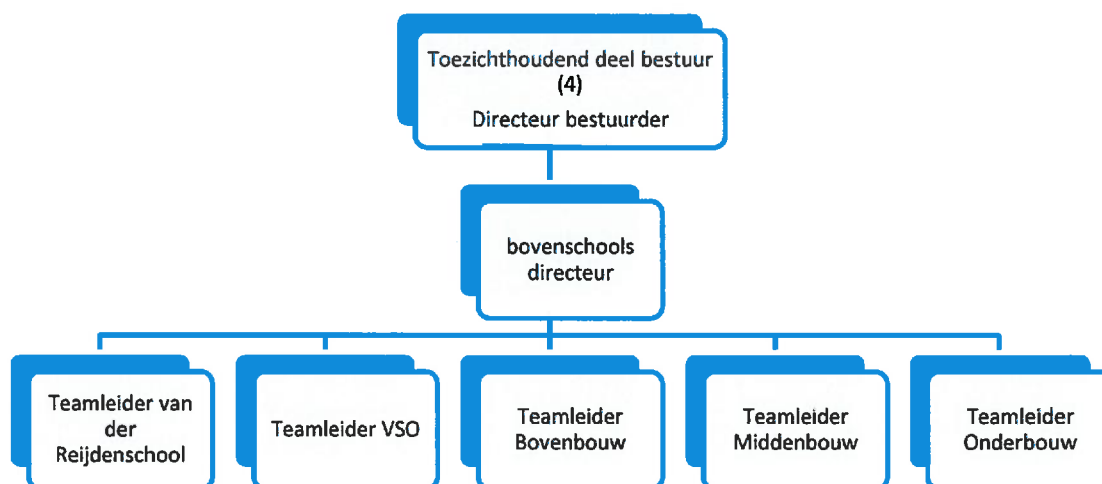
De statuten zijn voor het laatst gewijzigd bij notariële akte d.d. 15 december 2016.

De rechtspersoon is geregistreerd onder nummer 41035333 bij de Kamer van Koophandel.

De Stichting is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die blijken uit de statuten of reglementen, zich het geven van onderwijs ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen. Dit laatste behoort overigens tot de voorwaarden voor bekostiging/instandhouding van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

6

d. Organogram

e. Beleid

Stichting Volare heeft haar beleid vastgesteld in een Strategisch Beleidsplan (SBP) met daaruit voortkomend een meerjarenbegroting. Dit SBP is op schoolniveau uitgewerkt in jaarplannen, formatieplannen en jaarbegrotingen. De planning van de doelen ieder jaar is ondergebracht in een Plan-Do-Check-Act-cyclus (PDCA) met borging in de zogenaamde kwaliteitsbieb, waarmee de ontwikkeling kan worden gepland en gevolgd.

In de kwartaalrapportage leggen teamleiders, directeur en directeur bestuurder verantwoording af over de uitvoering en resultaten van het beleid. Hierbij maken zij gebruik van zowel financiële als organisatorische rapportage.

Vanuit de visie en missie die in het strategisch beleidsplan 2019-2023 is verwoord heeft onze organisatie in 2019 bijzonder aandacht besteed aan:

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

- Versterking van het integrale onderwijs/zorg aanbod aan leerlingen met complexe ondersteuningsvragen. In het afgelopen jaar zijn cruciale stappen gezet in het realiseren van zogenaamde onderwijs jeugd arrangementen. (OJA) In nauwe samenwerking met de vijf belangrijkste gemeenten in de regio is een uitvoeringsplan geschreven waarbinnen de Verschoorschool, de CJG's en een aantal 'preferente' jeugdhulp/zorg-organisaties vanaf de start van een leerling op de Verschoorschool, integraal en zoveel mogelijk binnen de school samenwerken.
- In samenhang met het inrichten van OJA is ook met de inzet van de Commissie van Begeleiding een kwaliteitsslag gemaakt. Op basis van handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht werken wordt voor alle leerlingen meteen bij aanvang van hun schoolcarrière een Ontwikkel Perspectief Plan opgesteld. Door aan elke afdeling een orthopedagoog/psycholoog en intern begeleider te verbinden, wordt het ontwikkelingsproces van leerlingen nauwgezet gevolgd en begeleid.
- De inzet van ICT als onderwijsmiddel heeft afgelopen jaar een sterke impuls gehad. Na een periode van visie en beleidsontwikkeling wordt het beleid nu uitgerold en geïmplementeerd. Kern van dit beleid is dat in ieder klas een zogenaamd computereiland aanwezig is, waaraan leerlingen volgens een vaste planning kunnen werken. De didactische aanpak en leermethodes zijn aan deze werkwijze aangepast. Bewust hebben we ervoor gekozen dat leerlingen ook veel tijd zonder ICT middelen werken, in groepjes of individueel onder begeleiding van leraar of leraar ondersteuner.
- Op projectbasis zijn er binnen de Verschoorschool, met financiële ondersteuning van het SWV, dit jaar een drietal groepen gevormd voor leerlingen met zeer complex gedrag en veelal een verleden met veel schoolverzuim. Komend jaar zal moeten blijken of deze groepen een permanent karakter krijgen.
- In Epe hebben de gezamenlijke schoolbesturen besloten om de 'experimentele' ondersteuningsgroepen van de van der Reijdschool een lange termijn basis te geven door een meerjarige bekostigingsovereenkomst af te sluiten. Deze overeenkomst zal in de loop van volgend jaar in de plaats komen van de startsubsidie van het SWV.
- Inmiddels werkt Volare nu twee en half jaar met de nieuwe managementstructuur (één directeur bestuurder, één bovenschools directeur en vijf teamleiders). Evaluatie van deze structuur op verschillende niveaus maakte duidelijk dat de organisatie hiermee nog niet de eindvorm gevonden heeft. Vanuit alle geledingen wordt nog veel onduidelijkheid ervaren over de rol en taakverdeling. Ook lijkt de span of control voor de verschillende functies te groot. De verdere ontwikkeling wordt in 2020 voortgezet.

f. Wet en regelgeving

CAO

Ultimo 2019 werd een nieuw CAO afgesloten voor personeel in het primair onderwijs. Deze nieuwe CAO heeft behoorlijk vergaande consequenties voor een groot aantal functies binnen Volare, maar ook nog financiële gevolgen voor 2019 omdat een aantal CAO afspraken ingaan met terugwerkende kracht tot start schooljaar 2019-2020.

Bij het voeren van beleid wordt door het bestuur (uiteraard) rekening gehouden met de nieuwe CAO afspraken en zullen alle functies die daarvoor in aanmerking komen worden getoetst.

Inspectie

Begin 2019 heeft het bestuur een gesprek gehad met de inspectie voor het onderwijs. In dit gesprek maakte de inspecteur duidelijk dat de manier verantwoording werd afgelegd over de resultaten van de scholen, verbeterd moest worden. Uit het gesprek kwam naar voren dat het bestuur duidelijker moet aangeven welke resultaten de scholen zouden moeten behalen en wat voor verantwoording het hierover van de scholen verwacht. Het bestuur moet er ook op letten dat de scholen de ouders jaarlijks in de schoolgids informeren over de onderwijsresultaten en verbeteractiviteiten.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

De wet gaat ervan uit dat de scholen voor een adequate verantwoording van de resultaten van het onderwijs in de schoolgids (artikel 22 WEC en artikel 13 WPO) zorgen. In 2019 is, onder leiding van een speciale werkgroep, deze opdracht opgepakt en in de komende schoolgidsen en schoolplannen zal het resultaat zichtbaar zijn.

3. Governance

a. Het bestuur

De stichting wordt bestuurd door een algemeen bestuur, dat bestaat uit een toezichthoudend deel en uit een uitvoerend deel. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft een 'directeur-bestuurder' benoemd als uitvoerend deel van het bestuur. In haar rol van toezichthouder conformeert het bestuur zich aan Code Goed Bestuur, zoals opgesteld door de PO-raad. Vanuit haar rol houdt het toezichthoudende deel van het bestuur toezicht op de uitvoerend directeur bestuurder en is zij belast met het vaststellen van de begroting, het jaarverslag en het strategisch beleid. De Raad adviseert bovendien de directeur bestuurder en fungeert als klankbord. Jaarlijks evalueert het bestuur haar functioneren onder leiding van een extern deskundige.

Samenstelling bestuur

Het bestuur is per eind december 2019 als volgt samengesteld:

Naam	Woonplaats	Functie	Zittings-termijn	Statutair herkiesbaar
Dhr. A.G. Renting	De Pinte (B)	voorzitter	2020	Ja
Dhr. E. Dommerholt	Balkbrug	penningmeester	2022	Nee
Mevr. M. van Rheenen	Epe	lid	2021	Ja
Mevr. E. Bakers	Apeldoorn	lid	2022	Nee
Dhr. A. Harms	Nunspeet	Directeur-bestuurder	Nvt.	Nvt.

Het toezicht van het bestuur richt zich onder andere op;

- realisatie van de doelstellingen en kwaliteitsbeleid;
- financiële planning en control proces;
- strategie en de risico's verbonden aan de instellingsactiviteiten;
- naleving van wet- en regelgeving, waaronder regels met betrekking tot bekostiging.

De toezichthoudende taak wordt ingevuld door:

- toezicht vooraf: vooral goedkeuring van besluiten en voornemens van de directeur-bestuurder in materiële zin;
- toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de directeur bestuurder.

b. Horizontale verantwoording

Het jaarverslag 2019 is het document waarin het bestuur haar verantwoording aflegt voor het door de dokter A. Verschoorschool gevoerde beleid. Deze verantwoording wordt afgelegd aan de leden van de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad, ouders en de personeelsleden in dienst van de organisatie evenals voor de bekostigende instelling, het Ministerie van O.C en W. Dit jaarverslag wordt eveneens toegezonden aan het bestuur van de samenwerkingsverbanden en de daarbij aangesloten schoolbesturen, de gemeenten in de regio en de samenwerkende zorginstellingen die daarbij uitgenodigd worden om de dialoog te voeren over de wijze waarop Volare, met hen, invulling geeft en kan geven aan haar maatschappelijke opdracht.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

4. Onderwijs

a. Ontwikkelingen 2019

Vanuit het Strategisch Beleidsplan en het Jaarplan 2019 is een prioritering aangebracht m.b.t. de ontwikkel- en veranderonderwerpen. Hiermee gaat de stichting door in de lijn dat leerkrachten en lerarenondersteuners meer en beter zijn toegerust op de veranderende problematiek bij leerlingen binnen de Verschoorschool. Complexe gedragsaspecten bij leerlingen, kunnen leiden tot zodanige handelingsverlegenheid dat daarmee de kwaliteit van het onderwijs in de groep bedreigd wordt. Ook gedragsaspecten die weliswaar niet storend zijn voor de omgeving, kunnen de leerling zelf, wel ernstig belemmeren in zijn of haar ontwikkeling en kunnen leiden tot ernstig verzuim en vervroegd schoolverlaten.

Intensieve aanpak, duidelijk toezicht, specifieke pedagogische en didactische vaardigheden en een goed ingerichte onderwijsomgeving zijn hier noodzakelijk. Daarbij komt nog de deskundigheid van de achtergronden van gedragsuitingen (psychiatrische problematiek) en intensieve samenwerkingsmogelijkheden met zorgpartners.

Binnen dit algemene kader was in 2019 specifiek aandacht voor:

- De toepassing van het ontwikkelings-volgmodel KIJK in alle groepen vanaf kleuteraanbod en het ontwikkelings-volgmodel 'Zien!' in de groepen vanaf leerjaar 3;
- Het digitaal vastleggen en implementeren van het sociaal veiligheidsplan;
- Scholing en training van medewerkers voor een trauma sensitieve aanpak binnen onze school;
- Beter en meer gebruik van de digitale leeromgeving. Uitbreiding van computer gebruik. Door gebruik van digitale didactische middelen is het gemakkelijker om leerresultaten te analyseren waarmee individuele leerlijnen gevolgd kunnen worden.
- Het door-ontwikkelen van een programma voor kinderen met meer- of hoge begaafdheid en complexe ondersteuningsbehoeften. In het afgelopen jaar is inmiddels voorzien in een programma voor 2 dagen per week.
- Het vormgeven van groepen voor kinderen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften;
- Het ontwikkelen van onderwijsprogramma's voor leerlingen met beneden gemiddelde cognitieve mogelijkheden;
- Het verbinden van de handelingsgerichte diagnostiek bij de intake aan het handelingsgerichte werken in de groepen;

b. Toekomstige ontwikkelingen

- **Maatschappelijke ontwikkelingen**

Voor veel van onze leerlingen geldt dat sprake is van begeleiding en of behandeling door jeugdhulporganisaties. Op dit moment blijkt dat de organisaties, die actief zijn in het sociale domein, onder toenemende druk staan en dat de gemeenten kampen met grote financiële tekorten.

Vanuit onze waarneming zien we dat benodigde ondersteuning regelmatig te laat of onvoldoende beschikbaar komt. Op onze scholen merken we dat de complexiteit van de hulpvragen nog steeds toeneemt en daarmee de inspanning om hier een passend antwoord op te formuleren.

In overleg met het samenwerkingsverband passend onderwijs en de CJG's in de regio, heeft het bestuur extra middelen ter beschikking om 'zorgondersteuning' binnen de eigen organisatie vorm te geven. Van belang is om deze extra middelen ook voor de lange termijn te waarborgen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

- **Onderwijs Jeugd Arrangementen**

Het bestuur verwacht dat vanaf september 2020 de samenwerking met gemeenten en jeugdhulporganisaties heeft geleid tot een integraal aanbod van speciaal onderwijs en jeugdhulp binnen en/of nabij de Verschoorschool, dit in de vorm van zogenaamde onderwijs jeugd arrangementen. Onder regie van het onderwijs zal een, gedeeltelijk onafhankelijke commissie voor handelingsgerichte diagnostiek, bepalen welke jeugdhulp ingezet kan worden in samenhang met het onderwijs op de Verschoorschool.

- **Passend Onderwijs**

Binnen de regio zal de ontwikkeling van lokale samenwerking op het gebied van Passend Onderwijs versterkt worden doorgezet. Onder stimulans van het samenwerkingsverband zullen lokale initiatieven om huisnabij kinderen 'Passend Onderwijs' te bieden ontwikkeld worden. De trend van verzwaring van de ondersteuningsvragen binnen het speciaal onderwijs zal daardoor doorzetten. Het bekostigingsniveau van onze scholen (laagste categorie) zal voor een toenemend aantal leerlingen niet langer toereikend zijn, waardoor een groter beroep gedaan moet worden op extra middelen van het Samenwerkingsverband. In samenhang hiermee zal ook scholing, training en coaching van de schoolteams op dit punt versterkt moet worden.

- **Gebeurtenissen na balansdatum**

Tijdens het schrijven van dit Bestuursverslag brak de Covid 19 pandemie uit met onverwachte en ongebruikelijk grote gevolgen voor het onderwijs. Gevolgen die zich ook op lange termijn zullen doen voelen. In het Strategisch Beleidsplan, noch in de (meerjaren-) begroting wordt hier rekening mee gehouden. In onze plannen voor 2021 en verder zullen we dit bijstellen. Voor 2020 verwacht het bestuur extra uitgaven in verband met:

- a. hoger ziekteverzuim;
- b. extra 'hygiëne maatregelen' in de schoolgebouwen;
- c. extra ICT uitgaven in verband met het verzorgen van 'onderwijs op afstand';
- d. extra personele inzet in geval met 'blijvende inzet voor onderwijs op afstand in combinatie met scholen die geheel of gedeeltelijk doordraaien.
- e. Extra kosten om de gebouwen aan te passen aan structurele veiligheidsmaatregelen;

Op dit moment is nog niet te kwantificeren hoe hoog deze extra kosten zullen zijn en evenmin is bekend in welke omvang de overheid de scholen in deze kosten tegemoet zal komen, maar het bestuur houdt er rekening mee dat deze kosten zeker een negatieve invloed zullen hebben op het resultaat over 2020. Het bestuur rekent met niet begrote onkosten tussen de € 30.000 en € 35.000.

c. Prestaties

Volgens de normen van de Inspectie van het Onderwijs worden de prestaties van de scholen als voldoende aangemerkt en geldt voor alle scholen een zogenaamd 'basisarrangement'. In samenhang met nieuw vastgestelde inspectie-eisen heeft de inspectie Volare de opdracht gegeven om de wijze waarop verantwoording wordt gegeven over de bereikte resultaten te verbeteren. In de schoolgidsen van 2020-2021 moet het resultaat van deze verbetering zichtbaar zijn.

De risicoanalyse van de scholen vindt plaats per kwartaal, op basis van reeds beschikbare gegevens, zoals onderwijsopbrengsten, documenten, signalen (bv. klachten) en uitkomsten van eerder toezicht. Uitsluitend wanneer er risico's zijn gesignaleerd wordt om aanvullende informatie verzocht (en indien nodig om meer onderzoek), waarna besluiten kunnen worden genomen om verder te kunnen acteren.

Besteding Prestatiebox gelden

Vanuit het belang van doorlopende ontwikkelingslijnen investeert het bestuur in de doorlopende lijn van speciaal onderwijs naar voortgezet onderwijs.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

In Nunspeet gebeurt dit middels het Junior College waarbinnen de bovenbouwgroepen samenwerken met de onderbouwgroepen van een lokale VO school. Naast het realiseren van een gemeenschappelijke didactische lijn werken deze groepen ook aan een gemeenschappelijk pedagogisch klimaat en doorgaande individuele begeleiding van leerlingen en in indien nodig ouders. Om inhoud te geven aan 'talentontwikkeling' heeft Volare een speciaal programma ontwikkeld waaraan leerlingen kunnen deelnemen. Dit programma wordt aangeboden door speciaal daarvoor benoemde leraren. Daarnaast investeert het bestuur nadrukkelijk in het gebruik van ICT als onderwijsmiddel. Niet allen worden alle groepen uitgerust met 'eilanden' voor leerling-computers, ook de leermethoden zijn mede gekozen op grond van de mogelijkheden om deze digitaal in te zetten en verbinding te maken met het leerlingvolgsysteem.

Op het terrein van techniek heeft de Verschoorschool een aantal leraren gevraagd om de opleiding tot leraar techniek te volgen en het aanbod hiervan binnen de school te ontwikkelen. Hierbij wordt intensief samengewerkt met het voortgezet onderwijs.

d. Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De stg. Volare voert het bestuur over twee scholen op 'bijzonder neutrale' grondslag. Dat betekent dat leerlingen van alle levensbeschouwingen worden toegelaten. Respect voor de andersdenkenden is een grondgedachte. We staan open voor iedereen, die zich thuis voelt bij onze manier van leven en werken. Elke leerling die zich aanmeld zullen wij, zover als dit in onze mogelijkheden ligt, onderwijs geven. In die situaties waarin één van onze scholen niet het meest passende aanbod voor een leerling kan bieden, begeleiden wij diens ouders bij het vinden van een plek waar dit wel het geval is.

e. Passend Onderwijs

Volare maakt onderdeel uit van twee samenwerkingsverbanden. Ten eerste van 'Zeeluwe' voor primair onderwijs en daarnaast van 'stg. Leerlingenzorg' voor voortgezet onderwijs.

Door het beschikbaar stellen van haar Expertise aan reguliere scholen en door intensieve samenwerking met reguliere scholen draagt Volare bij aan het zo huisnabij mogelijk realiseren van Passend Onderwijs voor elke leerling. Tegelijkertijd maakt de stichting zich hard voor de meest kwetsbare kinderen en voor wie het niet lukt om huisnabij een passend aanbod te organiseren. Voor deze leerlingen voelt Volare zich verantwoordelijk en voor deze kinderen biedt zij Speciaal en Passend Onderwijs op één van haar locaties.

5. Kwaliteitszorg

a. PDCA cyclus

Binnen Volare werken de scholen volgens een cyclisch kwaliteitsmodel. Het jaarplan is systematisch opgebouwd volgens de 'Plan-Do- Check-Act' fasen en is een integraal onderdeel van onze 'Kwaliteitsbieb'.

Binnen het meerjarenbeleid is veel aandacht voor het uitvoeren van het strategisch beleidsplan en met name ook voor de borging van de kwaliteit van het onderwijs.

Evenals in 2018 is In 2019 veel aandacht geschonken aan:

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

- het zichtbaar maken van 'opbrengsten';
- Het meten van kwaliteit, en hiertoe 'normen' en 'meting' ontwikkelen. (het vroegtijdig formuleren van het uitstroomprofiel/niveau van leerlingen het afstemmen van het onderwijsprogramma hierop;

Waar Volare tot op heden in de schoolgids alleen de 'uitstroom-bestemming' van leerlingen presenteerde, zullen vanaf dit schooljaar ook de 'onderwijsresultaten in de schoolgids opgenomen worden.

Periodiek wordt de onderwijskwaliteit van de school/scholen beoordeeld. In het afgelopen jaar zijn de scholen niet bezocht door de inspectie. Voor beide scholen geldt een basisarrangement.

Tevredenheidsonderzoeken

Jaarlijks organiseert Volare een tweetal 'tevredenheidsonderzoeken'. Ieder jaar is het onderzoek naar de leerling-tevredenheid er één van en om het jaar wordt de tevredenheid van ouders dan wel medewerkers gemeten. Dit jaar waren de ouders aan de beurt.

- Uit de resultaten van het leerlingtevredenheidsonderzoek (inclusief de jaarlijkse veiligheidsmonitor) blijkt dat de algemene waardering iets lager ligt dan het landelijk gemiddelde. Hierbij moet worden aangetekend dat dit geen realistische vergelijking is omdat het aandeel S(B)O scholen binnen alle gemeten scholen heel klein is. Helaas is er geen aparte 'benchmarking' mogelijk met andere S(B)O scholen.

Een aantal zaken vallen op:

De leerlingen waarderen de rust in de groepen.

De leerlingen vinden dat pesten niet altijd door de leerkrachten wordt gesignaleerd.

Het huidige lesprogramma sluit nog niet voldoende aan bij verscheidenheid aan vragen van leerlingen die er liggen: omgaan met leerlingen met leerproblemen, benutten van ICT mogelijkheden, beschikbaarheid leermiddelen.

- Het tevredenheidsonderzoek onder ouders geeft een duidelijk beeld van de wijze waarop de ouders de scholen van Volare waarderen. Het landelijk gemiddelde rapportcijfer dat ouders aan de school van hun kind geven is 7,57. Volare scoort gemiddeld 7,65. De waardering van de ouders is daarmee 0,08 punt hoger dan het landelijk gemiddelde, maar hier is dezelfde relativerende opmerking op zijn plaats als bij de meting onder de leerlingen.

Ook hier vallen een aantal zaken op:

Relatief veel ouders zijn ontevreden over het leerling-vervoer en over de vervangingsmogelijkheden bij afwezigheid van de leerkracht..

Tevredenheid is er over de omgang van leraren met de leerlingen, de mate waarin leraren luisteren naar ouders.

De resultaten uit de onderzoeken zijn vertaald naar werkpunten en als zodanig meegenomen in het jaarplan 2020.

b. Klachtenregeling

Met behulp van de regelmatig af te nemen tevredenheidsonderzoeken en het serieus omgaan met de uitkomsten ervan, wil het bestuur vooral preventief werken en problemen met leerlingen, ouders en medewerkers voorkomen. Desondanks is het mogelijk dat er toch problemen ontstaan met ouders, leerlingen of personeelsleden. In eerste instantie is het de bedoeling om deze problemen in goed overleg op te lossen, maar het bestuur houdt rekening met de mogelijkheid dat dit niet altijd lukt. Om te voorzien in dergelijke situaties en om aan haar wettelijke verplichting te voldoen hanteert het bestuur van de stg. Volare de landelijke 'model-klachtenregeling' en is zij aangesloten bij de klachtencommissie (LKC).

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

De school heeft twee vertrouwenspersonen waarbij ouders, leerlingen en medewerkers zich kunnen melden. Deze vertrouwenspersonen zijn ook actief bij het ontwikkelen van het sociaal veiligheidsbeleid.

Wanneer het niet lukt om samen een oplossing te vinden, dan kan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) een advies uitbrengen.

Klachten kunnen gaan over gedrag en omgang maar ook over beslissingen.

Nadat een klacht is ingediend neemt een 'Secretaris van Onderwijsgeschillen' contact op met de indiener van de klacht om te bespreken welke route het beste is om de klacht op te lossen. Dit gesprek kan leiden tot één van de volgende routes:

- *interne klachtbehandeling*: als beide partijen ermee instemmen wordt de klacht doorgestuurd naar het schoolbestuur, die de klacht verder in behandeling neemt. De klacht kan dan intern worden opgelost.
- *mediation*: met mediation lost u samen met de andere partij uw conflict op met behulp van een onafhankelijke neutrale persoon: de mediator.
- *formele klachtbehandeling* via een procedure bij de LKC.

Gedurende het jaar 2019 heeft het bestuur geen klachten ontvangen

6. Personeel

De kwaliteit van ons onderwijs moet staan als een huis. Maar dat kan alleen als ons team dat ook doet. Onze onderwijsprofessionals zijn pedagogische experts die verantwoordelijkheid nemen voor hun handelen. Zij stimuleren onze kinderen om het beste uit zichzelf te halen en hebben oprecht vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van hun leerlingen. Het bestuur biedt haar medewerkers de gelegenheid om steeds meer te doen wat het beste werkt en te stoppen met datgene dat niet werkt en dit met elkaar te delen.

We stimuleren dat medewerkers:

- Voortdurend 'beschouwen' wat het effect is van hun handelen;
- Alle informatie die beschikbaar is ook gebruiken om van te leren;
- Binnen en buiten de eigen organisatie gaan leren van collega's;
- Reflecteren op het handelen van zichzelf en van collega's;
- Doelbewust werken aan hun eigen ontwikkeling en die van hun collega's;

a. Strategisch personeelsbeleid

Ambities worden vertaald in richtinggevende jaarplannen. In deze jaarplannen formuleren de scholen korte- en lange termijn doelen en de route waarlangs we onze doelen en ambities gaan realiseren. Dit lukt alleen wanneer we dit alles uitvoeren in verbondenheid met onze missie en elkaar. Dit vraagt van de directie en teamleiders helder en authentiek leiderschap.

De verwachtingen die ouders en leerlingen hebben van onze schoolteams zijn hoog en hun vertrouwen is groot en de eisen die er aan hen gesteld worden zijn groot. Wij zijn immers méér dan een school.

Dat betekent dat werken bij Volare vraagt om méér dan goed personeel. Voor Volare is het daarom van groot belang om een aantrekkelijke werkgever te zijn op een inmiddels zeer krappe arbeidsmarkt. We zullen de komende jaren daarom investeren in het behoud van goed personeel en volop aandacht hebben voor werving, selectie, opleiding en coaching.

Onze ambities voor de periode tot 2023 zijn:

- Medewerkers van Volare:
 - o zijn met plezier aan het werk;
 - o zijn trots op zichzelf, hun collega's en de resultaten van hun werk;
 - o zijn zich bewust van de hoge eisen die ons onderwijs aan hen stelt en weten wat dit betekent voor hun professionele ontwikkeling;
 - o ervaren een gezonde werkdruk;

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

- Beide scholen hebben zich ontwikkeld tot een professionele leergemeenschap;
- De scholingsplannen van Volare:
 - o versterken de kwaliteitsontwikkeling van de organisatie en de professionaliteit van haar medewerkers;
 - o Bieden medewerkers de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen in een richting die aansluit op hun talent;
- Leraren hebben inzicht in het minimale leerstofaanbod en verwerking toewerkend naar het vastgestelde uitstroomprofiel van hun leerlingen;
- Leraarondersteuners worden gestimuleerd om zich verder te scholen en te ontwikkelen tot leraar. Volare zal voorafgaand aan schooljaar 2019-2020 beleid ontwikkelen waardoor deze leraarondersteuners gefaciliteerd kunnen worden in tijd (doorbetaling tijdens externe stagedagen) en in financiën. (vergoeding studiekosten).
- Binnen Volare wordt gewerkt met door alle medewerkers gedragen werkverdelingsplannen;
- Uit het tevredenheidsonderzoek onder het personeel blijkt dat Volare een aantrekkelijk werkgever is, waar een gedragen werkverdelingsplan bijdraagt aan het reduceren van de ervaren werkdruk en medewerkers gestimuleerd en gesteund worden bij hun professionele ontwikkeling.
- Volare heeft een begeleidings- en coachings-programma voor nieuwe collega's, waarbinnen nieuwe medewerkers zich snel kunnen ontwikkelen tot professionele collega's;
- hun 'brede inzetbaarheid' maakt het voor medewerkers van Volare mogelijk om gebruik te maken van het palet aan mogelijkheden dat beide scholen en de diverse locaties bieden. Deze mogelijkheden tot 'mobiliteit' dragen bij aan de kwalitatieve ontwikkeling van zowel de medewerkers als de organisatie.

In het jaarplan krijgen binnen het thema personeel vooral de gebieden 'kwaliteitsontwikkeling' en 'werkdruk' veel aandacht. Dit betekent:

Verdere professionalisering van het team en het vergroten van de expertise van de organisatie. Dit op zowel orthopedagogisch als orthodidactisch gebied.

Anticiperen op het lerarentekort door in gesprek met het team een ontwikkeling in te zetten naar een meer 'flexibele' organisatie. In samenhang hiermee wordt een werkwijze ontwikkeld om jaarlijks een effectief 'werkverdelingsplan' op te stellen, dat daadwerkelijk leidt tot een evenwichtige en draagbare werklast voor alle werknemers.

b. Werkdrukmiddelen

Binnen Volare wordt het werk verdeeld middels een werkverdelingsplan met als doel het zodanig verdelen van het werk, dat de werkdruk als realistisch wordt ervaren.

Jaarlijks wordt in iedere 'bouw' een werkverdelingsplan opgesteld.

Het werkverdelingsplan voorziet in de mogelijkheid tot tijdelijke uitbreiding van dienstverband van medewerkers:

- in periodes waarin sprake is van extra werkdruk;
- Op momenten van scholing en gecoacht worden;
- Voor bijwonen van afdelings- en teamoverleg op 'niet-werkdagen';
- voor 'teamactiviteiten';
- voor het prepareren van collega's die vrijwillig of verplicht naar een andere locatie gaan verhuizen;
- om kennis te nemen van het werken in andere groepen of op andere scholen.

De werkdrukmiddelen die vanaf 1 augustus 2019 zijn ontvangen zijn in overleg met het personeel en de GMR ingezet om de knelpunten in de personeelsformatie 19/20 op te lossen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

c. Prestatiebox

Schoolbesturen ontvangen, naast de reguliere lumpsumbekostiging, ook een bedrag via de zogenoemde prestatiebox. Het gaat om budgetten cultuureducatie, opbrengstgericht werken, professionaliseren van leraren en het professionaliseren van schoolleiders. Het geld uit de prestatiebox is bedoeld om investeringen te versterken, te verdiepen en te versnellen. In 2019 zijn de middelen van de prestatiebox ingezet voor nascholing en de personeelsformatie.

d. Beheersbaarheid uitkeringen na ontslag

Om in alle voorkomende gevallen zo veel mogelijk te voldoen aan de instroomtoets van het participatiefonds voorkomt Volare onvoorziene en hoge uitkeringen na ontslag.

15

7. Huisvesting

De scholen van de stg. Volare zijn gehuisvest op verschillende locaties. Het bestuur is 'economisch eigenaar' van twee locaties. Dit zijn de locatie van de Verschoorschool aan het Groenelaantje 40 te Nunspeet en de locatie van de van der Reijdschool aan de prinses Marijkestraat te Epe.

Beide locaties verkeren in goede staat en worden overeenkomstig het MJOP (meerjaren onderhoudsplan) onderhouden. Van belang is dat het MJOP van de van der Reijdschool voorziet in 'nieuwbouw' per schooljaar 2021-2022. Nu blijkt dat deze nieuwbouw wordt uitgesteld tot 2025 is het MJOP niet langer toereikend voor die langere periode. Er zal op basis van een RIE (Risico Inventarisatie) beoordeeld worden welke onderhoudsactiviteiten er in de jaren tot 2025 zullen plaats vinden.

De Verschoorschool heeft in Nunspeet, de locatie Groenelaantje 40, twee andere locaties in gebruik. Dat is het 'Boschhuis' aan het Groenelaantje 35, deze locatie wordt door de gemeente Nunspeet gehuurd en is middels een gebruikersovereenkomst aan het schoolbestuur in gebruik gegeven. De andere (tijdelijke) locatie is 'Het Junior College' aan de Albert Neuhuijslaan 53. (tot 1 augustus 2019 was dat de Elspeterweg 44)

Het Junior College is een samenwerking met het Nuborgh College. Bij het verschijnen van dit verslag is de bouwontwikkeling van een Junior College in Nunspeet in volle gang, waarbij gestreefd wordt om de nieuwbouw per augustus 2021 te betrekken.

De twee VSO groepen van de Verschoorschool maken gebruik van de huisvestingsvoorzieningen van het Morgen College in Harderwijk. De door de gemeente Harderwijk 'gedecentraliseerde huisvestingsvergoeding' wordt gebruikt als dekking voor deze huisvestingslasten.

Op de locatie 'van der Reijdschool' in Epe is sprake van leegstand, met als gevolg een aanzienlijk exploitatietekort op de huisvesting.

Voor een deel is een oplossing gevonden door een aantal lokalen en kantoorruimten in onderhuur te geven aan de zogenaamde 'taalklas' en 'de stg. Vluchtelingenwerk'.

Belangrijker is dat de gemeente Epe, medio 2016, een jaarlijkse bijdrage heeft toegezegd van € 40.000,- De gemeente zal deze bijdrage gedurende 3 jaar doen. In deze periode zal in Epe de ontwikkeling van een Expertisecentrum vorm krijgen met daarbinnen een nieuw te bouwen voorziening voor onze SBO/SO voorziening, in combinatie met twee basisscholen een voorschoolse voorziening en CJG.

In 2019 bleek dat de ontwikkeling van een gezamenlijke SBO/SO voorziening, gehuisvest binnen een basisschool in Zeewolde onvoldoende draagvlak heeft. De beoogde realisatiedatum van 2020 is zeker niet haalbaar en het ligt ultimo 2019 meer in de rede dat de locatie in Zeewolde er niet gaat komen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

8. Samenwerking

a. Samenwerking Primair Onderwijs

Zo'n 35 schoolbesturen vormen het SWV 'Zeeluwe' voor primair onderwijs. Dit samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor Passend Onderwijs aan ongeveer 21000 leerlingen. Het SWV omvat een langgerekte regio met daarin 8 gemeenten, verspreid over twee provincies. Het belangrijkste beleidsinstrument van het SWV is het 'ondersteuningsplan'. Dit plan regelt dat de ondersteuningsmiddelen die het SWV ter beschikking heeft, zoveel mogelijk verdeeld worden over de aangesloten schoolbesturen. Slechts de wettelijk opgelegde taken worden 'centraal' uitgevoerd. Als gevolg hiervan zoeken de besturen van speciaal en speciaal basisonderwijs samenwerking met lokale schoolbesturen.

Binnen SWV Zeeluwe zijn meerdere scholen voor Speciaal Onderwijs en Speciaal Basis Onderwijs. De dokter A. Verschoorschool is de enige SO school voor leerlingen met psychiatrische en/of gedragsproblematiek. Vanaf 1 januari 2017 staat de van der Reijdenschool (SBO) ook onder het bestuur van de dokter A. Verschoorschool. De stg. Educare voert het bestuur over twee scholen voor SO ZMLK en drie scholen voor SBO.

16

b. Samenwerking Voortgezet Onderwijs

De Stg. Leerlingzorg wordt gevormd door een veertiental besturen. Deze besturen zijn verantwoordelijk voor het voortgezet onderwijs aan ongeveer 12.000 leerlingen. Het SWV bestaat uit dezelfde gemeenten als het SWV PO, met uitzondering van de gemeente Epe.

Binnen het SWV zijn meerdere VSO scholen.

- De Stg. Educare bestuurt 2 scholen voor VSO-ZMLK (De Lelie en de Wingerd) en 1 school voor Praktijkonderwijs.
- De stg. 's-Heerenloo bestuurt 2 scholen voor VSO, Het Emauscollege in Ermelo, die een bovenregionale functie vervult en De Rietschans, in Ermelo, een VSO school waar veel schoolverlaters van de Verschoorschool een plaats vinden.
- De dokter A. Verschoorschool die haar locatie in Harderwijk gespecialiseerd heeft in de 'brugfunctie' tussen speciaal en regulier.

De ambities van Volare blijft hierbij dat zij zich actief richt op de leerlingen tussen 10 en 14 jaar om hun kansen te vergroten om succesvol in te stromen in het regulier onderwijs. Het succes van onze VSO nevenvestiging in Harderwijk biedt hiervoor veel inspiratie.

c. Samenwerking zorgpartners

Veel van onze leerlingen hebben naast extra onderwijsondersteuning binnen school ook ondersteuning nodig in de gezinssituatie. In 2019 zijn, met de samenwerkende gemeenten en jeugdhulporganisaties grote stappen gezet in de ontwikkeling van zogenaamde Onderwijs Jeugd Arrangementen.

Afgesproken is dat de school, als primaire 'vind- en werkplaats' voor de onderwijs- én ondersteuningsbehoeften van kinderen, daarin het initiatief heeft. Het bestuur van Volare heeft een startnotitie geschreven en de partijen bij elkaar gebracht. Daarna is een projectorganisatie gevormd, ondersteund door een extern projectleider. De volgende partijen werken daarin samen aan de concretisering van het OJA voor de Noord Veluwe:

- CJG's, (stichting Jeugd);
- SWV Zeeluwe;
- vertegenwoordigers van een aantal gemeenten;
- een selectie van zorgpartners die het meest passen bij de ondersteuningsvragen van kinderen:
 - GGZ-Fornhese;
 - Pactum Jeugdzorg;
 - s' Heerenloo Zorggroep;
 - Karakter.

Op de tweede lijn houdt Volare ook nog 2-3 andere mogelijke partijen in beeld als aanbieders voor delen van specifieke zorg en (buitenschoolse) opvang:

- Grip en Loofles.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Hiermee is alvast voorgesorteerd op domein overstijgende samenwerking én de inperking van het aantal aanbieders.

Het maaktraject van het OJA loopt op dit moment. Afgesproken is daarvoor het tijdvak te nemen tussen het einde van 2019 en de zomer van 2020. Partijen hebben vooraf een aantal kaders bepaald, ook aansluitend bij de Regionale ontwikkelagenda Onderwijs & Jeugd:

- Ieder kind krijgt 'passend onderwijs' binnen de regio.
- School, thuis, vrije tijd en eventuele jeugdhulp zijn een samenhangend geheel.
- Ouders worden actief betrokken als partners.
- Onderwijs jeugd arrangementen:
 - Zijn zoveel mogelijk 'tijdelijk';
 - Worden individueel en/of in groepsverband aangeboden.
 - Sluiten aan bij het niveau van de kinderen (dus ook voor hoogbegaafden).
 - Het onderwijs-jeugd-arrangement wordt aangeboden via een continuüm:
 - Beperkt aantal, gecertificeerde aanbieders jeugdhulp: vaste gezichten voor kinderen;
 - Inzet 'gekwalficeerde experts' jeugdhulp binnen de onderwijsgroepen (minder 'erna en ernaast');
 - Overige ondersteuning zo school-nabij als mogelijk.

In de gemeente Epe worden, middels de vorming van een Expertisecentrum, belangrijke stappen gezet in de samenwerking. Christiaan Temmen (directeur van Volare) is projectleider van dit Expertisecentrum in wording en onze orthopedagoog Susanne Bruning is door haar rol in het CJG een belangrijke schakel tussen zorg en onderwijs in Epe.

d. Samenwerking gemeente en SWV

Er is regelmatig overleg met de leerplichtambtenaar omdat de Verschoorschool een belangrijke rol speelt bij het voorkomen van en weer terug naar school leiden van 'thuiszitters'.

Samen met samenwerkingsverband Zeeluwe en CJG overlegt het bestuur met de gemeenten in de regio over de mogelijkheden tot het bieden van integrale onderwijs-zorg arrangementen.

Voor schooljaar 2019-2020 heeft het SWV nog een projectsubsidie € 212.000,- ter beschikking gesteld aan de Verschoorschool ter ondersteuning van leerlingen met zeer complexe hulpvragen. Het is de wens van het bestuur om deze subsidie vanaf 2020-2021 om te zetten in een structurele bekostiging.

e. Belangenbehartiging en ondersteuning

De PO-raad is het officiële orgaan waar de belangenbehartiging van stg. Volare is ondergebracht.

Met betrekking tot expertise vraagstukken is Volare aangesloten bij het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO)

Het onderwijsadministratiekantoor Akorda verzorgt de administratieve en juridische ondersteuning van Volare.

9. Financiën en continuïteit

a. Financiële positie

De Stichting Volare kan positieve cijfers presenteren mede dankzij een positief exploitatieresultaat in 2019. Er is een goed eigen vermogen met voldoende geldmiddelen. De financiële kengetallen laten daarbij prima percentages en getallen zien.

b. Toelichting op de balansposten

De materiële vaste activa is afgenomen. De afschrijvingen van investeringen in de gebouwen, meubilair, ICT en OLP zijn hoger dan de investeringen die momenteel gedaan worden. De vorderingen zijn met € 168.004 gedaald, doordat de hoge vordering op het Morgen College afgewerkt is.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Nu staan er wel weer nieuwe vorderingen op het MC en het Samenwerkingsverband open. De liquide middelen zijn met bijna 6 ton gestegen. Het positieve exploitatieresultaat heeft een voordelig effect op het banksaldo. Het positief exploitatieresultaat, de daling van de vorderingen, stijging van de schulden en minder investeringen hebben een tot een flinke stijging van het banksaldo geleid. Het groepsvermogen is met € 229.891,- toegenomen conform het positieve exploitatieresultaat. De voorziening jubilea is na uitbetaling van jubileumuitkeringen in 2019 en een dotatie met € 1.244,- gedaald. Een toename van de schuld aan diverse crediteuren en een afrekening van het Morgen College hebben ertoe geleid dat de kortlopende schulden per 31-12-2019 fors hoger zijn dan het saldo per eind 2018.

c. Toelichting op het resultaat

Stichting Volare (inclusief ABC4) heeft het kalenderjaar 2019 afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 229.891,-. In de begroting was rekening gehouden met een positief resultaat ad € 91.611,-.

18

d. Analyse van de exploitatie

De totale baten zijn met € 379.537,- gestegen t.o.v. de begroting. De rijksbijdragen zijn flink verhoogd vanwege een compensatie voor de cao-aanpassing in 2020 en de eenmalige uitkeringen die in februari uitbetaald 2020 worden. De overige baten hebben een flinke injectie gehad met ontvangsten vanuit de vele detacheringen, nagekomen afrekening van de ondersteuningsgroepen en een extra financiële injectie van de gemeente Epe.

Aan de lastenkant zien we overschrijdingen bij de personeelslasten. De salarisaanpassingen, extra externe inzet en uitbreiding van de formatie zijn de belangrijkste oorzaken van deze stijging. Uitbreiding van de schoonmaakwerkzaamheden en een niet voorziene verhuizing van een deel van de school hebben tot hogere huisvestingslasten geleid. De overige lasten zijn ruim boven de begroting uitgekomen. Een hoge bijdrage aan het Morgen College die niet voorzien was, forse bestuurskosten, extern advies en flinke uitgaven voor ICT hebben tot een stijging van 50% geleid van de overige lasten t.o.v. het budget.

e. Toelichting op de investeringen

In 2019 is geïnvesteerd in digitale schoolborden, uitbreiding van het aantal leerlingcomputers en de restauratie van de vloer van de gymzaal. In 2020 volgen verdere investering in ICT, onderhoud aan een dakdeel van de locatie Groenelaantje 40, leermethoden voor spelling en taal en inrichting schoolplein van de van der Reijdenschool..

f. Kasstroom

De uiteindelijke mutatie van de liquide middelen is € 576.517,- positief. Het verschil tussen de afschrijvingen/investeringen ad € 26.878,- heeft een positief effect op het banksaldo. De toename van de schulden ad € 152.988,-, de daling van de vorderingen ad € 168.004,-, het positieve exploitatieresultaat ad € 229.891,- en een afname van de voorziening ad € 1.244,- leiden tot een verhoging van de liquiditeit van € 576.517,-.

g. Treasurybeleid

Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016.

De liquide middelen van de organisatie zijn bij de ING, Rabobank en ABN AMRO ondergebracht. Op de rekening courant van de stichting moeten voldoende middelen staan voor de lopende verplichtingen. De overtollige middelen zijn bij de Rabobank en ABN AMRO op een spaarrekening gezet, op zodanige wijze dat mochten er investeringen gedaan moeten worden, deze middelen meteen beschikbaar zijn. Het nieuwe treasury-statuuut is in 2017 goedgekeurd.

**Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.**

22. 06. 2020

10. Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen T, T+1, T+2 en T+3

Personele bezetting in FTE en de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Voor deze onderdelen verwijzen wij u graag naar de kengetallen op pagina 23. Het leerlingenaantal lijkt zich te stabiliseren, daardoor kan de stichting Volare voldoende inkomsten genereren om benodigde formatie voor haar leerlingen rond te krijgen.

A2 Meerjarenbegroting: T, T+1, T+2 en T+3

De balans en de prognose voor de komende jaren treft u op pagina 23 en 24 aan. In 2020 wordt nog een zwaar exploitatiejaar verwacht maar de toekomst voor Volare ziet er vrij zonnig uit. De komende jaren worden er voldoende inkomsten verwacht om de lasten op te vangen. Na een piek van de personeelslasten in 2020 is de verwachting dat door een goed personeelsbeleid de lasten vanaf 2021 naar beneden gaan, zodat de exploitatie weer een positief beeld zal geven.

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt van het schoolbestuur. De interne analyse in het kader van planning- en control cyclus (kwartaal rapportage), de interim controle van de accountant en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat de stichting haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft.

Er is een duidelijke functiescheiding aangebracht tussen bestuur en management, waarbij de controlerende functie is geformaliseerd.

De stichting gaat zorgvuldig en transparant om met de toegekende publieke en private middelen en neemt geen risico's met betrekking tot het eigen vermogen. Alle uitgaven zijn direct of indirect bestemd voor onderwijs. Om de ontwikkelingen in de financiële situatie continu te kunnen bewaken hanteert de stichting een Planning- en Control cyclus.

Passend onderwijs heeft voor het speciaal onderwijs geleid tot een belangrijke mate van onzekerheid over de toekomst ervan. Enerzijds leidt de maatschappelijke roep om inclusie tot zorg over krimp van het leerlingaantal, anderzijds blijkt de moeilijkheidsgraad van deze opdracht zo hoog, dat er ook zorg is over komende groei.

Het grootste risico voor Volare komt voort uit de nog steeds grote drang van het regulier onderwijs om 'speciale voorzieningen' te bekostigen met 'tijdelijk geld'.

Om deze risico's te beperken ijvert het bestuur zich om voor arrangementsonderwijs alleen nog meerjarige contracten af te sluiten.

Om mogelijke risico's af te dekken voldoet Volare aan de gestelde criteria voor liquiditeit en vermogen en gebruikt zij deugdelijk (financiële) kwartaalrapportage, waarbij de financiële risico's in beeld gebracht worden.

B2 Gesignaleerde risico's ten aanzien van uitvoering beleid

i. Inkomsten

Met de komst van Passend Onderwijs (2013) is de positie van het Speciaal Onderwijs verzwakt. De opdracht voor het onderwijs is om zoveel mogelijk leerlingen in het regulier onderwijs op te vangen, hetgeen er toe leidt dat de leerlingaantallen in het (V)SO en daarmee de inkomsten, onder druk kwamen te staan.

Het beeld dat de grens aan 'opnamemogelijkheden' van het regulier onderwijs bereikt lijkt en op korte termijn geen verdere daling van het aantal leerlingen te verwachten valt werd in 2019 bestendigd en zowel landelijk als binnen de stg. Volare is sprake van een lichte groei van het aantal leerlingen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

2-2. 06. 2020

Dit betekent dat het deelnamepercentage aan SO in de regio van Volare iets hoger blijft liggen dan het landelijk gemiddelde. Deze ontwikkeling staat op gespannen voet met de bekostiging voor Speciaal Onderwijs die gebaseerd is op het landelijk gemiddelde deelnamepercentage.

Zeker in onze regio wordt het speciaal onderwijs steeds meer gezien als 'tijdelijk arrangement'. Dit betekent dat naast de (afnemende) T-1 bekostiging onze scholen in toenemende mate afhankelijk zijn van (tijdelijke) arrangementsbekostiging. Risico verhogend is daarbij dat deze bekostiging niet rechtstreeks van DUO komt, maar van afnemende schoolbesturen.

Om de risico's te minimaliseren worden alle opbrengsten en verplichtingen die voortkomen uit dit arrangementsonderwijs, apart in beeld gebracht. Sinds schooljaar 2018-2019 wordt door Volare arrangementsonderwijs alleen nog uitgevoerd op basis van meerjarige contracten of garantiestellingen.

20

Eens in de vijf jaar beoordeelt bureau Berenschot, in opdracht van het ministerie van OCW, of de vergoedingen voor de materiële Instandhouding voldoende is voor een gemiddelde school. Het laatste rapport laat zien dat scholen jaarlijks 35 procent te weinig krijgen om de vaste lasten te kunnen betalen. Dat komt onder andere omdat de bekostiging nog gebaseerd is op schoolborden met schoolkrijtjes en niet op het werken met digiborden en digitaal lesmateriaal. De bekostiging is hierop sindsdien niet aangepast. Noodgedwongen gebruiken scholen een deel van de personele lumpsum om het tekort aan materiële lumpsum aan te vullen. Daarnaast kampen veel scholen ook met achterstallig onderhoud en kunnen zij niet snel genoeg innoveren.

Het bestuur stimuleert de scholen om onderhoud en vervanging uit te voeren op een wijze die bijdraagt aan duurzaamheid en kostenbesparing. (bv bestaande verlichting vervangen door Led, vervanging dakbedekking uitvoeren met extra dakisolatie)

ii. Personeel

Het tekort aan leraren is in 2019 nog meer manifest geworden en de gevolgen ervan zijn binnen de scholen van Volare goed merkbaar. Vervangende leerkrachten zijn niet meer beschikbaar en vacatures voor leraren kunnen niet op pas na lang vervuld worden.

Voor de scholen van Volare komt daar nog bij dat de complexiteit van het werk vraagt om zeer gespecialiseerde, veelzijdige en mentaal sterke leraren. Van oudsher woont een groot aantal van onze leraren op ruime reisafstand van de scholen. Nu sprake is van een lerarentekort, kiezen veel van deze leraren voor werk dichterbij huis.

Om te voorkomen dat er op de scholen van Volare structureel tekort aan leraren ontstaat is medio 2018 een proces gestart waarbij lerarenondersteuners in staat gesteld worden om een PABO diploma te halen, waarbij zij werk en studie kunnen combineren. Dit jaar heeft stg. Volare voor het eerst ook zogenaamde 'zij-instromers' benoemd en ingezet.

Dit voortdurende lerarentekort betekent een verhoogd risico op overbelasting voor zittend personeel.

Het lerarentekort heeft er onder andere toe geleid dat er in het voorbije jaar een ongebruikelijk hoog verloop aan personeel is geweest. Hierbij verliet ervaren personeel de organisatie en kwam minder ervaren personeel, waaronder een aantal zij-instromers daarvoor in de plaats.

iii. Kostenontwikkeling

Sinds de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud verschoven is van de gemeenten naar de schoolbesturen is het risico op financiële tegenvallers meegekomen. Met name voor de verouderde locatie aan het Groenelaantje nr. 40 is dit een belangrijk aandachtspunt.

iv. Passend Onderwijs

De toename van 'arrangementsonderwijs' heeft er in korte tijd toe geleid dat het aantal bronnen waaruit wij onze inkomsten ontvangen sterk is toegenomen. De totale omvang bedraagt inmiddels tussen de 15 en 20 % van onze inkomsten voor personele inzet.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

De realiteit gebiedt ons ook, om vast te stellen dat de regionale ontwikkelingen soms snel en onverwacht zijn. Het is dan onontkoombaar dat de Verschoorschool in haar beleidsontwikkeling rekening houdt met deze ontwikkelingen, ook wanneer dit beleid nog niet is opgenomen in het jaarplan. In voorkomende situaties zal het bestuur dan voorstellen om het jaarplan hierop aan te passen. De MR zal bij een dergelijk voorstel om advies/instemming gevraagd worden.

Belangrijke signalering is dat de 'zwaarte' van de ondersteuningsvragen al enige jaren sterk toeneemt.

v. *Ge signaleerde risico's ten aanzien van operationele activiteiten*

Ook in 2019 voldoet Volare aan de gestelde criteria voor liquiditeit en vermogen. Het bestuur rapporteert middels een deugdelijk financiële kwartaalrapportage waarbij ook de financiële risico's in beeld worden gebracht.

21

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Als uitvloeisel van het gekozen 'one-tier' model is in 2018 de aansturing van de organisatie op het niveau van directie en teamleiders vormgegeven en geïmplementeerd. Het inspectierapport uit 2017 bevestigt dat de rolverdeling tussen uitvoerend bestuurder en toezichthoudende bestuurders goed tot zijn recht komt en er gehandeld wordt in overeenstemming met het beschrevene in statuten en reglementen.

In 2019 werden de volgende beleidsdocumenten goedgekeurd;

- Jaarverslag over 2018 (inclusief de jaarrekening)
- Jaarplan 2020
- Schaderegeling
- Vakantierooster 2019-2020
- Formatieplan 2019-2020
- Schoolgidsen
- Faciliteitenregeling (G)MR
- Scholings en professionaliseringsplan
- Studieovereenkomst
- Lief en leed bijdrage
- Begroting 2020

De directeur bestuurder, Dhr. A. Harms had zitting in de besturen van het SWV-PO en SWV-VO.

Naast de hiervoor genoemde onderwerpen legt de directeur-bestuurder aan het eind van ieder kwartaal verantwoording af over de gang van zaken binnen de instelling en over de ontwikkelingen die van belang zijn voor de instelling. Het bestuur vervult hierbij een klankbordfunctie voor de directeur-bestuurder.

Toezichthoudende activiteiten 2019

Overeenkomstig haar reglement heeft het bestuur haar functioneren in 2019 geëvalueerd. Dit jaar met dhr. Hartger Wassink als extern adviseur, waarbij het thema 'Good Governance' centraal stond.

Het bestuur heeft in 2019 5 x regulier vergaderd. Behoudens de reguliere toezichtpunten is er specifiek aandacht besteed aan de samenwerking in de regio, de kwaliteit van het onderwijs, de directie/managementstructuur en de afhandeling van een substantiële vordering op een samenwerkende onderwijspartner in de regio.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Daarnaast werd er 2x overleg gevoerd met de GMR. Het Toezichthoudend gedeelte van het bestuur ging daartoe eerst in afzonderlijk overleg met de GMR en nadien in aanwezigheid van de directeur bestuurder, waarbij een terugkoppeling op de conclusies uit het afzonderlijk gesprek werd gegeven. Attentiepunt hierbij was de communicatie tussen de directie en de GMR en de daarbinnen geldende bevoegdheidsverdeling binnen de directie naar de GMR. Hierover werden verbeteringsafspraken gemaakt.

Het bestuur nam in het najaar deel aan een symposium georganiseerd door het administratiekantoor Akorda, waarbij de rolvastheid van toezichthouders binnen het bestuur een van de thema's was. Gevolg van deze bijeenkomst was het besluit om de inleider uit te nodigen om de periodieke evaluatie van het toezicht in 2020 ter hand te nemen.

De toezichthouders hebben in 2019 werkbezoeken aan een aantal onderwijslocaties afgelegd om zicht te laten informeren over het reilen en zeilen van de betrokken locaties. Tijdens deze bezoeken werd deelgenomen aan het klassikaal lesgebeuren met een afsluitende evaluatie met de teams. Deze bezoeken waren zeer leerzaam en werden door de onderwijskrachten zeer gewaardeerd.

In het verslagjaar werd afscheid van het dhr. W. Kaemingk als toezichthouder genomen. Hij is als 'oud' ouder meer dan 20 jaar als bestuurslid van de dr. A. Verschoorschool en nadien de Stichting Volare actief geweest. Zijn inbreng werd door de jaren heen zeer op prijs gesteld. Hij was betrokken en zeer deskundig op het gebied van vastgoedbeheer. Zijn bouwkundige expertise wordt door het bestuur nu aangewend om hem als adviseur bij nieuwbouwprojecten te betrekken.

De ontstane vacature werd niet ingevuld daar de beroepskwalificaties van en het aantal achterblijvende toezichthouders voldoende werd geacht voor een adequaat toezicht. De portefeuilles van het toezichthoudend deel van het bestuur werden hiertoe opnieuw vastgesteld en hergerangschikt.

Continuïteitsparagraaf (geconsolideerd)

A1 Kengetallen

31-12-	2019	2020 <i>prognose</i>	2021 <i>prognose</i>	2022 <i>prognose</i>
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	1	1	1	1
- Onderwijzend personeel	44	43	43	43
- Ondersteunend personeel	30	29	28	28
Leerlingenaantallen	302	296	296	296

Het leerlingenaantal zal de komende jaren redelijk stabiel blijven. Om jaarlijks een sluitende begroting te kunnen presenteren zal de personeelsformatie iets moeten krimpen.

A2 Balans (geconsolideerd)

31-12-	2019	2020 <i>prognose</i>	2021 <i>prognose</i>	2022 <i>prognose</i>
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	470.930	444.000	423.000	400.000
Totaal vaste activa	470.930	444.000	423.000	400.000
- Vorderingen	610.852	400.000	415.000	425.000
- Liquide middelen	2.745.749	2.781.536	2.801.060	2.852.751
Vlottende activa	3.356.601	3.181.536	3.216.060	3.277.751
Totaal activa	3.827.531	3.625.536	3.639.060	3.677.751
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	2.719.074	2.823.036	2.871.560	2.900.251
- Bestemmingsreserve publiek	294.415	42.500	0	0
- Bestemmingsreserve privaat	135.365	65.000	55.000	55.000
- Bestemmingsfonds privaat	31.120	30.000	30.000	30.000
Totaal eigen vermogen	3.179.974	2.960.536	2.956.560	2.985.251
Voorzieningen	46.305	47.500	50.000	50.000
Kortlopende schulden	601.252	617.500	632.500	642.500
Totaal passiva	3.827.531	3.625.536	3.639.060	3.677.751

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

A2 Staat van baten en lasten
(geconsolideerd)

31-12-	2019	2020 prognose	2021 prognose	2022 prognose
- Rijksbijdrage	4.822.470	4.718.545	4.745.895	4.628.660
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	101.315	90.000	90.000	90.000
- Overige baten	1.040.402	1.002.415	978.714	937.289
Totaal baten	5.964.187	5.810.960	5.814.609	5.655.949
- Personeelslasten	5.049.022	5.299.119	5.085.687	4.894.104
- Afschrijvingen	121.102	126.867	121.000	114.000
- Huisvestingslasten	269.954	233.150	235.600	238.150
- Overige lasten	234.679	371.725	376.402	381.025
- Doorbetalingen aan schoolbesturen	61.000	0	0	0
Totaal lasten	5.735.757	6.030.861	5.818.689	5.627.279
Saldo baten en lasten	228.430	-219.901	-4.080	28.670
Saldo financiële bedrijfsvoering	1.461	463	104	21
Totaal resultaat	229.891	-219.438	-3.976	28.691

Voor de Rijksvergoedingen 2020 is 7/12 van 2019-2020 plus 5/12 van 2020-2021 genomen, uitgaande van de teldata 1-10-2018 resp. 1-10-2019 en voor wat betreft het 2020-2021-deel van de (voorlopige) gewogen gemiddelde leeftijd op 30-10-2019 en de vergoedingen zoals ze gelden voor 2019-2020.

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 19 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 19-21 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 21-22 van het bestuursverslag.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Financiële kengetallen

(op basis van geconsolideerde jaarrekening)	31-12-	2019	2018
Kapitalisatiefactor 1 = (balanstotaal - boekwaarde gebouwen en terreinen) / totaal baten (incl. financiële -)		61%	58%
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal		83%	86%
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal		84%	87%
Rentabiliteit = resultaat / totaal baten (incl. financiële baten -)		3,9%	-1,4%
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (<i>current ratio</i>)		5,58	6,58
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (<i>quick ratio</i>)		5,58	6,58
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / bijdrage OC en W		0,56	0,53
Aantal leerlingen per 1 oktober		302	289
Eigen vermogen per leerling	€	10.530	10.208
Bijdrage OC en W per leerling	€	15.968	16.050
Personele lasten per leerling	€	16.719	16.886

De kapitalisatiefactor geeft inzicht in welk percentage van het kapitaal niet of inefficiënt benut wordt.

De commissie Don heeft voor het PO een bovengrens aangegeven variërend van 35 tot 60%, waarbij 35% voor grote instellingen (met meer dan 8 mln jaarlijkse baten) geldt en 60% voor kleine instellingen (d.w.z. instellingen met jaarlijkse baten tot 5 mln).

De solvabiliteit is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 100%) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Voorzieningen worden hier bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig "vast" karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijn-verplichtingen te voldoen.

De te hanteren ondergrens voor dit kengetal bedraagt 30%; algemeen beoordeelt men voor het PO een solvabiliteit tussen 40% en 60% als goed.

De rentabiliteit geeft het rendement aan, ofwel de opbrengst in verhouding tot de totale baten. Een rentabiliteit tussen 0 en 5% wordt in orde geacht (beoordelingskader van de commissie Don).

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De commissie Don geeft voor de liquiditeit een ondergrens aan van 0,5 en een bovengrens van 1,5.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten. Afhankelijk van het risicoprofiel van de organisatie, zou dit kengetal tussen 5 en 20 procent moeten liggen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Geconsolideerde balans
(na verwerking resultaat-bestemming)

1	Activa	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	470.930	497.808
	Totaal vaste activa	470.930	497.808
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	610.852	778.857
1.2.4	Liquide middelen	2.745.749	2.169.232
	Totaal vlottende activa	3.356.601	2.948.089
	Balanstotaal	3.827.531	3.445.897
2	Passiva	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.1	Eigen vermogen	3.179.974	2.950.083
2.2	Voorzieningen	46.305	47.549
	Totaal vaste passiva	3.226.279	2.997.632
	Vlottende passiva		
2.4	Kortlopende schulden	601.252	448.265
	Balanstotaal	3.827.531	3.445.897

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2019

		2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	4.822.470	4.547.037	4.638.580
3.2	Overige overheidsbijdragen	101.315	65.000	75.870
3.5	Overige baten	<u>1.035.402</u>	<u>972.613</u>	<u>844.619</u>
	Totaal baten	<u>5.959.187</u>	<u>5.584.650</u>	<u>5.559.069</u>
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	5.049.022	4.873.749	4.879.920
4.2	Afschrijvingen	121.102	117.875	124.286
4.3	Huisvestingslasten	269.954	224.750	233.659
4.4	Overige lasten	229.679	280.865	407.466
4.5	Doorbetalen aan schoolbesturen	<u>61.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	Totaal lasten	<u>5.730.757</u>	<u>5.497.239</u>	<u>5.645.331</u>
	Saldo baten en lasten	<u>228.430</u>	<u>87.411</u>	<u>-86.262</u>
6	Financiële baten en lasten			
6.1	Financiële baten	2.533	4.700	7.367
6.2	Financiële lasten	1.072	500	1.056
	Totaal resultaat	<u>229.891</u>	<u>91.611</u>	<u>-79.951</u>
	Bestemming resultaat			
	Algemene reserve publiek	-36.880		
	Bestemmingsreserves publiek	269.415		
	Bestemmingsreserves privaat	-4.011		
	Bestemmingsfondsen privaat	1.367		

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2019

	2019 EUR	2018 EUR
Saldo baten en lasten	228.430	-86.262
Aanpassingen voor afschrijvingen	121.102	124.286
Toename (afname) voorzieningen	-1.244	3.830
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	162.939	-29.338
- Toename (afname) kortlopende schulden	152.991	-34.410
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	664.218	-21.894
Ontvangen interest	7.599	11.014
Betaalde interest	1.076	1.056
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	670.741	-11.936
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	94.224	71.056
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-94.224	-71.056
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>576.517</u>	<u>-82.992</u>
Beginstand liquide middelen	2.169.232	2.252.224
Mutatie liquide middelen	<u>576.517</u>	<u>-82.992</u>
<u>Endstand liquide middelen</u>	<u>2.745.749</u>	<u>2.169.232</u>

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs, waaronder de RJ 660.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen in euro's.

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van stichting Volare zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarin een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling van stichting Volare.

Geconsolideerde rechtspersonen:

Stichting Volare, aandeel 100%, statutaire zetel Gemeente Nunspeet;

Stichting ABC4, aandeel 100%, statutaire zetel Gemeente Nunspeet.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van stichting Volare zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 3.000,-.

Afschrijving start op de dag van ingebruikname.

De afschrijvingstermijnen bedragen:

Aanpassingen/onderhoud gebouwen	10 jaar
Uitbreiding gymzaal	20 jaar
Meubilair	16 jaar
ICT	5 jaar
Leermiddelen	8 jaar
Overige materiële vaste activa	5 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Vereniging/Stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Verwerking onderhoudslasten

Voor groot onderhoud wordt de componenten-benadering toegepast; dit wil zeggen dat onderhoudscomponenten worden geactiveerd en afgeschreven.

Vorderingen

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht. Per balansdatum is er sprake van een voorwaardelijke verplichting.

Bestemmingsreserve huisvesting

De hoogte van de publieke bestemmingsreserve huisvesting betreft de kosten gemoeid met de verhuizing van een van de locaties van stichting Volare.

Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Bestemmingsreserve personeel

De hoogte van de publieke bestemmingsreserve personeel betreft de kosten gemoeid met de eenmalige uitkeringen die volgens de CAO-PO zijn uitgekeerd in februari 2020.

Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Bestemmingsreserve zij-instroom

De bestemmingsreserve zij-instroom is opgenomen voor twee schooljaren tot en met 31 juli 2021.

De subsidie van DUO is in 2019 ontvangen en de kosten voor zij-instromers worden zowel gemaakt in het schooljaar 2019/2020 als in 2020/2021.

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten.

Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet bedoeld zijn.

Het resultaat komt als volgt tot stand: de inkomsten en uitgaven worden jaarlijks met elkaar verrekend en er wordt geen rente aan de reserve toebedeeld.

Bestemmingsfondsen privaat

Dit betreft het niet-vrij besteedbaar vermogen dat is gevormd door derden vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten.

De inkomsten en uitgaven van de private schoolrekeningen bepalen het exploitatieresultaat van het bestemmingsfonds. Er wordt geen rente toebedeeld aan het fonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete, specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden geschat. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Voorziening jubileumgratificaties

De lasten voor jubileumgratificaties worden toegerekend aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. De voorziening is berekend door per personeelslid de contante waarde van de verwachte kosten voor jubileumgratificaties te schatten, rekening houdend met een blijfkans. Voor het verslagjaar 2019 wordt uitgegaan van een pensioenleeftijd van 66,33 jaar. Voor het contant maken van de verwachte kosten wordt een disconteringsvoet van 1% gebruikt.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2019 97,8%. Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs 1-1-2019	Cumulatieve afschrijvingen 1-1-2019	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvestering 2019	Afschrijvingen 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	712.246	468.633	243.613	22.526	0	50.615
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	460.228	241.714	218.514	71.698	0	59.682
1.1.2.4 Overige materiële activa	83.168	47.487	35.681	0	0	10.805
Materiële vaste activa	1.255.642	757.834	497.808	94.224	0	121.102

	Verkrijgings- prijs 31-12-2019	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019	Desinvest. Verkrijgings- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	585.067	369.543	215.524	149.705	149.705
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	485.914	255.384	230.530	46.012	46.012
1.1.2.4 Overige materiële activa	74.975	50.099	24.876	8.193	8.193
Materiële vaste activa	1.145.956	675.026	470.930		

De investeringen betroffen: laminaatvloer, herstellen sportvloer, aanschaf digiborden, iPads, PC's en notebooks en aanleg netwerk

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
470.930	497.808	-5,4%

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	261.674	249.736
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's	86.885	77.054
1.2.2.10 Overige vorderingen	249.484	559.143
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	10.508	13.057
1.2.2.14 Te ontvangen interest	2.301	7.367
1.2.2.16 Voorziening oninbaarheid	0	-127.500
Totaal vorderingen	610.852	778.857

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Specificatie

1.2.2.2	Personele vergoeding regulier	29.231	27.961
	Basisbekostiging personeel	64.933	62.496
	Bekostiging zware ondersteuning personeel	169.630	161.325
	Bekostiging prestatiebox	-2.120	-2.046
	<u>Totaal kortlopende vorderingen op OC en W</u>	<u>261.674</u>	<u>249.736</u>

De kortlopende vordering op OC en W betreft het betaalritme-verschil.

De vorderingen zijn met € -168.005 gedaald door

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
610.852	778.857	-21,6%

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	101	217
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	2.745.648	2.169.015
Totaal liquide middelen	<u>2.745.749</u>	<u>2.169.232</u>

De liquide middelen zijn gestegen met € 576.517

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
2.745.749	2.169.232	26,6%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve publiek	2.780.954	-36.880	-25.000	2.719.074
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	0	269.415	25.000	294.415
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	139.376	-4.011	0	135.365
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen privaat	29.753	1.367	0	31.120
2.1.1 Groepsvermogen	2.950.083	229.891	0	3.179.974
Totaal eigen vermogen	2.950.083	229.891	0	3.179.974

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
Reserve huisvesting	0	0	25.000	25.000
Reserve zij-instroom	0	86.545	0	86.545
Reserve personeel	0	182.870	0	182.870
Totaal bestemmingsreserves publiek	0	269.415	25.000	294.415
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
Reserve ABC4	83.687	-4.918	0	78.769
Private reserve	7.312	907	0	8.219
Stichtingskapitaal	48.377	0	0	48.377
Totaal bestemmingsreserves privaat	139.376	-4.011	0	135.365
<i>Bestemmingsfondsen privaat</i>				
Schoolfondsen	29.753	1.367	0	31.120
Totaal bestemmingsfondsen privaat	29.753	1.367	0	31.120

Het elgen vermogen is met € 229.891 gestegen door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
3.179.974	2.950.083	7,8%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Dotaties 2019 EUR	Onttrekkingen 2019 EUR	Vrijval 2019 EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	47.549	7.173	8.417	0	46.305
Totaal voorzieningen	47.549	7.173	8.417	0	46.305

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	langer dan 5 jaar
Jubileumvoorziening	7.084	10.362	28.859

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
46.305	47.549	-2,6%

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.4 Schulden aan OCW	0	5.066
2.4.8 Crediteuren	65.792	26.240
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	214.951	190.952
2.4.10 Schulden terzake pensioenen	65.716	53.268
2.4.12 Overige kortlopende schulden	97.850	27.394
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	155.441	141.818
2.4.18 Te betalen interest	188	192
2.4.19 Overige overlopende passiva	1.314	3.335
Totaal kortlopende schulden	601.252	448.265

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met €	152.987	gestegen.	31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
			601.252	448.265	34,1%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Geoormerkte - en overige doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (beknopt)

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond nog niet geheel afgerond	
	Kenmerk Datum	EUR	EUR	(Aankruisen wat van toepassing is)	
Studieverlof	964997-1 21-03-2019	-5.066	-5.066	☒	☐
Zij-instroom	1027634-1 19-12-2019	120.000	120.000	☐	☒
Totaal		114.934	114.934		

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (uitgebreid)

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1- 2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Vrijval / Niet bested 2019 EUR	Stand 31-12-2019 EUR	Prestatie afgerond (j/n)
							0	0		0	0
							0	0		0	0
Totaal aflopend			0	0	0	0	0	0	0	0	0

G2A Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - aflopend uitimo 2019

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1- 2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Te verrekenen EUR
							0	0	0
							0	0	0
Totaal aflopend			0	0	0	0	0	0	0

G2B Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - doorlopend na 2019

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1- 2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Stand 31-12- 2019 EUR	Saldo nog te besteden EUR
							0		0	0
							0		0	0
Totaal doorlopend			0	0	0	0	0	0	0	0

**Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.**

22. 06. 2020

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1.1 Bijdrage OCW	4.395.902	4.331.658	4.362.763
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	202.143	55.379	58.322
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	224.425	160.000	217.495
Totaal Rijksbijdragen	4.822.470	4.547.037	4.638.580

3.1.2.1 Overige subsidies OCW: hiervan is € 0,00 geoormerkt;

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	101.315	65.000	75.870
Totaal bijdragen / subs overige overheden	101.315	65.000	75.870

Specificatie

3.2.2.2 Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	101.315	65.000	75.870
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	<u>101.315</u>	<u>65.000</u>	<u>75.870</u>

3.5 Overige baten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	28.394	30.700	26.558
3.5.2 Detachering personeel	663.063	553.477	572.518
3.5.5 Ouderbijdragen (privaat)	5.128	5.000	10.998
3.5.10 Overige	338.817	383.436	234.545
Totaal overige baten	1.035.402	972.613	844.619

Specificatie

3.5.10 Bijdrage Samenwerkingsverband	324.413		202.879
Overige baten	12.772		22.508
Private baten	1.632		9.158
<u>Totaal overige baten, overig</u>	<u>338.817</u>		<u>234.545</u>

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	5.046.761	4.684.549	4.752.023
4.1.2 Overige personele lasten	217.340	189.200	293.757
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	215.079	0	165.860
Totaal personeelslasten	5.049.022	4.873.749	4.879.920
<i>Specificaties</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	3.614.561	3.404.549	3.468.423
4.1.1.2 Sociale lasten	535.168	480.000	489.760
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	131.225	120.000	156.479
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	202.998	180.000	174.363
4.1.1.5 Pensioenlasten	562.809	500.000	462.998
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>5.046.761</u>	<u>4.684.549</u>	<u>4.752.023</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	7.173	0	8.396
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	76.343	45.000	172.774
4.1.2.3 Overige personele lasten	133.824	144.200	112.587
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>217.340</u>	<u>189.200</u>	<u>293.757</u>
4.1.3.1 Ontvangen vergoedingen Participatiefonds	0	0	0
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	168.217	0	134.565
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	46.862	0	31.295
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>215.079</u>	<u>0</u>	<u>165.860</u>
Gemiddeld aantal fte's	74,76		72,14

4.1B Bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen

Zie de volgende pagina.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Voor onze stichting geldt een bezoldigingsmaximum van
o.b.v. de volgende complexiteitspunten:

138.000

criterium	aantal punten
driejaarsgemiddelde totale baten	4
driejaarsgemiddelde aantal leerlingen	1
gewogen aantal onderwijssectoren	3
totaal aantal complexiteitspunten	8

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: Dhr. A. Harms

	2019	2018
Functie:	directeur-bestuurder	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Omvang dienstverband (fte):	1	1
Dienstbetrekking (j/n)		
Maximale bezoldiging:	138.000	133.000
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	98.917	98.109
Beloning betaalbaar op termijn:	16.913	15.269
Bezoldiging:	115.830	113.378
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Totaal van bezoldiging:	115.830	
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Toeziend topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: Dhr. A.G. Renting

	2019	2018
Functie:	voorzitter	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	2.000	2.000
Maximale bezoldiging:	20.700	19.950
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

2 Naam: Dhr. W.H. Dommerholt

	2019	2018
Functie:	algemeen lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	1.500	1.500
Maximale bezoldiging:	13.800	13.300
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

3 Naam: Mevr. M.P.G. van Rheenen

	2019	2018
Functie:	algemeen lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	1.500	1.500
Maximale bezoldiging:	13.800	13.300
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

4 Naam: Mevr. P.J.M.C. Bakers

	2019	2018
Functie:	algemeen lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	1.500	1.500
Maximale bezoldiging:	13.800	13.300
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

5 Naam: Dhr. G.W. Kaemingk

	2019	2018
Functie:	algemeen lid	
Aanvang functie:		01-01
Einde functie:		20-09
Totaal van bezoldiging:		1.125
Maximale bezoldiging:		9.975
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	121.102	117.875	124.286
Totaal afschrijvingen	121.102	117.875	124.286

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	21.264	18.500	28.133
4.3.4 Energie en water	69.170	72.000	74.986
4.3.5 Schoonmaakkosten	130.029	109.750	108.081
4.3.6 Belastingen en heffingen	12.364	9.400	8.512
4.3.8 Overige huisvestingslasten	37.127	15.100	13.947
Totaal huisvestingslasten	269.954	224.750	233.659

4.4 Overige lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	115.434	79.400	86.381
4.4.2 Inventaris en apparatuur	120.674	83.415	107.432
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	30.071	28.500	29.440
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen	-127.500	0	127.500
4.4.5 Overige	91.000	89.550	56.713
	229.679	280.865	407.466

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.5.3 Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	61.000	0	0

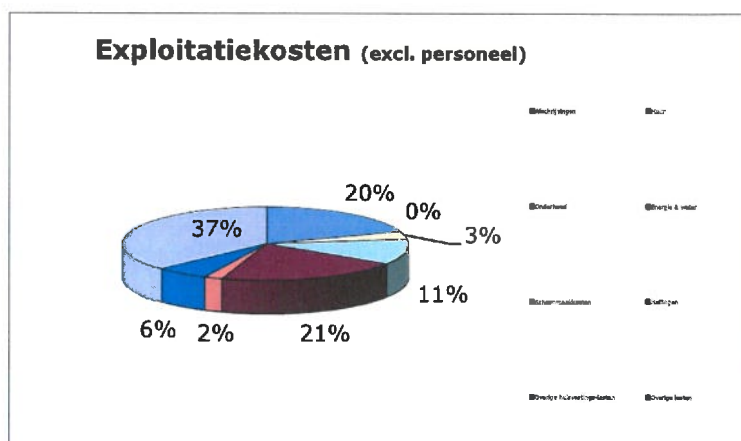
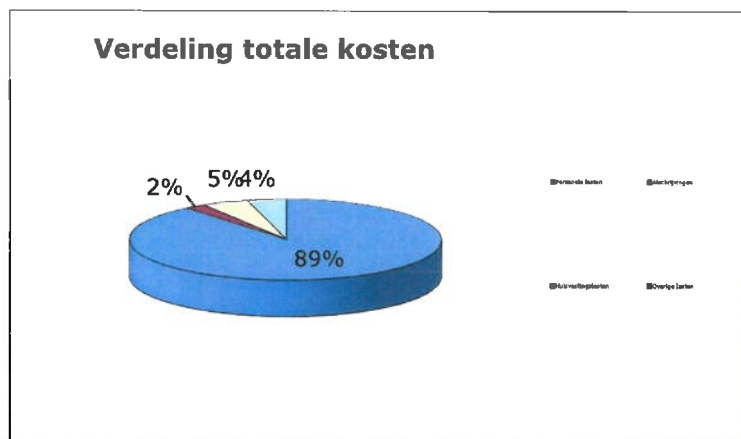
5 Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord.
Dit betreft:

	2019	2018
onderzoek jaarrekening	6.565	5.394
	6.565	5.394

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.533	4.700	7.367
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	1.072	500	1.056
	1.072	500	1.056
Totaal financiële baten en lasten	1.461	4.200	6.311

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Continuïteitsparagraaf (enkelvoudig)

A1 Kengetallen (enkelvoudig)

31-12-	2019	2020 prognose	2021 prognose	2022 prognose
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	1	1	1	1
- Onderwijzend personeel	44	43	43	43
- Ondersteunend personeel	30	29	28	28
Leerlingenaantallen	302	296	296	296

A2 Balans (enkelvoudig)

31-12-	2019	2020 prognose	2021 prognose	2022 prognose
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	470.930	444.000	423.000	400.000
Totaal vaste activa	470.930	444.000	423.000	400.000
- Vorderingen	610.852	400.000	415.000	425.000
- Liquide middelen	2.681.980	2.702.767	2.722.291	2.773.982
Vlottende activa	3.292.832	3.102.767	3.137.291	3.198.982
Totaal activa	3.763.762	3.546.767	3.560.291	3.598.982
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	2.719.074	2.754.267	2.792.791	2.821.482
- Bestemmingsreserve publiek	294.415	42.500	0	0
- Bestemmingsreserve privaat	56.596	55.000	55.000	55.000
- Bestemmingsfonds privaat	31.120	30.000	30.000	30.000
Totaal eigen vermogen	3.101.205	2.881.767	2.877.791	2.906.482
Voorzieningen	46.305	47.500	50.000	50.000
Kortlopende schulden	616.252	617.500	632.500	642.500
Totaal passiva	3.763.762	3.546.767	3.560.291	3.598.982

A2 Staat van baten en lasten (enkelvoudig)

31-12-	2019	2020 prognose	2021 prognose	2022 prognose
- Rijksbijdrage	4.822.470	4.718.545	4.745.895	4.628.660
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	101.315	90.000	90.000	90.000
- Overige baten	1.035.357	1.002.415	978.714	937.289
Totaal baten	5.959.142	5.810.960	5.814.609	5.655.949
- Personeelslasten	5.048.984	5.299.119	5.085.687	4.894.104
- Afschrijvingen	121.102	126.867	121.000	114.000
- Huisvestingslasten	269.954	233.150	235.600	238.150
- Overige lasten	224.885	371.725	376.402	381.025
- Doorbetalingen aan schoolbesturen	61.000	0	0	0
Totaal lasten	5.725.925	6.030.861	5.818.689	5.627.279
Saldo baten en lasten	233.217	-219.901	-4.080	28.670
Saldo financiële bedrijfsvoering	1.592	463	104	21
Totaal resultaat	234.809	-219.438	-3.976	28.691
Hierin begrepen incidentele baten/lasten				

Voor de Rijksvergoedingen 2020 is 7/12 van 2019-2020 plus 5/12 van 2020-2021 genomen, uitgaande van de teldata 1-10-2018 resp. 1-10-2019 en voor wat betreft het 2020-2021-deel van de (voorlopige) gewogen gemiddelde leeftijd op 30-10-2019 en de vergoedingen zoals ze gelden voor 2019-2020. Andere uitgangspunten bij opstellen meerjarenbegroting.

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 19 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 19-21 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 21-22 van het bestuursverslag.

Financiële kengetallen	(op basis van de enkelvoudige jaarrekening van de schoolvereniging)	31-12-	2019	2018
Kapitalisatiefactor 1 = (balanstotaal - boekwaarde gebouwen en terreinen) / totaal baten (incl. financiële -)			60%	56%
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal			82%	85%
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal			84%	87%
Rentabiliteit = resultaat / totaal baten (incl. financiële baten -)			3,9%	-1,4%
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (current ratio)			5,34	6,39
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (quick ratio)			5,34	6,39
Weerstandvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / bijdrage OC en W			0,55	0,51
Aantal leerlingen per 1 oktober			302	289
Eigen vermogen per leerling	€		10.269	9.918
Bijdrage OC en W per leerling	€		15.968	16.050
Personele lasten per leerling	€		16.718	16.886

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

ENKELVOUDIGE JAARREKENING
van schoolvereniging/stichting

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Enkelvoudige balans

(na verwerking resultaat-bestemming)

		31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1	Activa		
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	470.930	497.808
	Totaal vaste activa	470.930	497.808
1.2	Viottende activa		
1.2.2	Vorderingen	610.852	778.857
1.2.4	Liquide middelen	2.681.980	2.085.545
	Totaal viottende activa	3.292.832	2.864.402
	Balanstotaal	3.763.762	3.362.210
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	3.101.205	2.866.396
2.2	Voorzieningen	46.305	47.549
	Totaal vaste passiva	3.147.510	2.913.945
	Viottende passiva		
2.4	Kortlopende schulden	616.252	448.265
	Balanstotaal	3.763.762	3.362.210

Gewaarmarkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2019

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.822.470	4.547.037	4.638.580
3.2 Overige overheidsbijdragen	101.315	65.000	75.870
3.5 Overige baten	<u>1.035.357</u>	<u>972.613</u>	<u>837.438</u>
Totaal baten	<u>5.959.142</u>	<u>5.584.650</u>	<u>5.551.888</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	5.048.984	4.873.749	4.879.920
4.2 Afschrijvingen	121.102	117.875	124.286
4.3 Huisvestingslasten	269.954	224.750	233.659
4.4 Overige lasten	224.885	280.865	398.475
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u>61.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal lasten	<u>5.725.925</u>	<u>5.497.239</u>	<u>5.636.340</u>
Saldo baten en lasten	<u>233.217</u>	<u>87.411</u>	<u>-84.452</u>
6 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten	2.533	4.700	7.367
6.2 Financiële lasten	941	500	930
Resultaat	<u>234.809</u>	<u>91.611</u>	<u>-78.015</u>
8 Resultaat deelnemingen	0	0	0
Totaal resultaat	<u>234.809</u>	<u>91.611</u>	<u>-78.015</u>
Bestemming resultaat			
Algemene reserve publiek	-36.880		
Bestemmingsreserves publiek	269.415		
Bestemmingsreserves privaat	907		
Bestemmingsfondsen privaat	1.367		

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Enkelvoudig kasstroomoverzicht 2019

	2019 EUR	2018 EUR
Saldo baten en lasten	233.217	-84.452
Aanpassingen voor afschrijvingen	121.102	124.286
Toename (afname) voorzieningen	-1.244	3.830
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	162.939	-29.212
- Toename (afname) kortlopende schulden	167.991	-34.410
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	684.005	-19.958
Ontvangen interest	7.599	10.888
Betaalde interest	945	930
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	690.659	-10.000
Investeringsactiviteiten	94.224	71.056
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-94.224	-71.056
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>596.435</u>	<u>-81.056</u>
Beginstand liquide middelen	2.085.545	2.166.601
Mutatie liquide middelen	<u>596.435</u>	<u>-81.056</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>2.681.980</u>	<u>2.085.545</u>

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Enkelvoudige grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs waaronder de RJ 660.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verkrjggs- prijs 1-1-2019	Cumulatieve afschrijvingen 1-1-2019	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvesteringe n 2019	Afschrijvingen 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	712.246	468.633	243.613	22.526	0	50.615
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	460.228	241.714	218.514	71.698	0	59.682
1.1.2.4 Overige materiële activa	83.168	47.487	35.681	0	0	10.805
Materiële vaste activa	1.255.642	757.834	497.808	94.224	0	121.102

	Verkrjggs- prijs 31-12-2019	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019	Desinvest. Verkrjggs- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	585.067	369.543	215.524	149.705	149.705
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	485.914	255.384	230.530	46.012	46.012
1.1.2.4 Overige materiële activa	74.975	50.099	24.876	8.193	8.193
Materiële vaste activa	1.145.956	675.026	470.930		

De investeringen betroffen: laminaatvloer, herstellen sportvloer, aanschaf digiborden, iPads, PC's en notebooks en aanleg netwerk

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
470.930	497.808	-5,4%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	261.674	249.736
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's	86.885	77.054
1.2.2.10 Overige vorderingen	249.484	559.143
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	10.508	13.057
1.2.2.14 Te ontvangen interest	2.301	7.367
1.2.2.16 Voorziening oninbaarheid	0	-127.500
Totaal vorderingen	610.852	778.857

Specificatie

1.2.2.2	Personele vergoeding regulier	29.231	27.961
	Basisbekostiging personeel	64.933	62.496
	Bekostiging zware ondersteuning personeel	169.630	161.325
	Bekostiging prestatiebox	-2.120	-2.046
	Totaal kortlopende vorderingen op OC en W	261.674	249.736

De kortlopende vordering op OC en W betreft het betaalritme-verschil.

De vorderingen zijn met € -168.005 gedaald door

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
610.852	778.857	-21,6%

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	101	217
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	2.681.879	2.085.328
Totaal liquide middelen	2.681.980	2.085.545

De liquide middelen zijn gestegen met € 596.435

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
2.681.980	2.085.545	28,6%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve publiek	2.780.954	-36.880	-25.000	2.719.074
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	0	269.415	25.000	294.415
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	55.689	907	0	56.596
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen privaat	29.753	1.367	0	31.120
Totaal eigen vermogen	2.866.396	234.809	0	3.101.205

Aangezien er geen kapitaalbelang aanwezig is met Stichting ABC4 wijken de geconsolideerde- en enkelvoudige vermogens en -resultaten van elkaar af.

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
Reserve huisvesting	0	0	25.000	25.000
Reserve zij-instroom	0	86.545	0	86.545
Reserve personeel	0	182.870	0	182.870
Totaal bestemmingsreserves publiek	0	269.415	25.000	294.415
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
Private reserve algemeen	7.312	907	0	8.219
Stichtingskapitaal	48.377	0	0	48.377
Totaal bestemmingsreserves privaat	55.689	907	0	56.596
<i>Bestemmingsfondsen privaat</i>				
Schoolfondsen	29.753	1.367	0	31.120
Totaal bestemmingsfondsen privaat	29.753	1.367	0	31.120

Het eigen vermogen is met € 234.809 gestegen door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
3.101.205	2.866.396	8,2%

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Dotaties 2019 EUR	Onttrekkingen 2019 EUR	Vrijval 2019 EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	47.549	7.173	8.417	0	46.305
	47.549	7.173	8.417	0	46.305
Totaal voorzieningen	47.549	7.173	8.417	0	46.305
	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	Langlopend deel langer dan 5 jaar		
Jubileumvoorziening	7.084	10.362	28.859		

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
46.305	47.549	-2,6%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.4 Schulden aan OCW	0	5.066
2.4.8 Crediteuren	65.792	26.240
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	214.951	190.952
2.4.10 Schulden terzake pensioenen	65.716	53.268
2.4.12 Overige kortlopende schulden	112.850	27.394
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	155.441	141.818
2.4.18 Te betalen interest	188	192
2.4.19 Overige overlopende passiva	1.314	3.335
Totaal kortlopende schulden	616.252	448.265

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met € 167.987 gestegen.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
616.252	448.265	37,5%

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1.1 Bijdrage OCW	4.395.902	4.331.658	4.362.763
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	202.143	55.379	58.322
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	224.425	160.000	217.495
Totaal bijdrage OC en W	4.822.470	4.547.037	4.638.580

3.1.2.1 Overige subsidies OCW: hiervan is € 0,00 geoormerkt;

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	101.315	65.000	75.870
Totaal bijdragen / subs overige overheden	101.315	65.000	75.870

Specificatie

3.2.2.2 Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	101.315	65.000	75.870
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	101.315	65.000	75.870

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
101.315	75.870	33,5%

3.5 Overige baten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	28.394	30.700	26.558
3.5.2 Detachering personeel	663.063	553.477	572.518
3.5.5 Ouderbijdragen	5.128	5.000	10.998
3.5.10 Overige	338.772	383.436	227.364
Totaal overige baten	1.035.357	972.613	837.438

Specificatie

3.5.10 Bijdrage Samenwerkingsverband	324.413	202.879
Overige baten	12.772	22.508
Private baten	1.587	1.977
Totaal overige baten, overig	338.772	227.364

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	5.046.761	4.684.549	4.752.023
4.1.2 Overige personele lasten	217.302	189.200	293.757
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	215.079	0	165.860
Totaal personeelslasten	5.048.984	4.873.749	4.879.920
<i>Specificaties</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	3.614.561	3.404.549	3.468.423
4.1.1.2 Sociale lasten	535.168	480.000	489.760
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	131.225	120.000	156.479
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	202.998	180.000	174.363
4.1.1.5 Pensioenlasten	562.809	500.000	462.998
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>5.046.761</u>	<u>4.684.549</u>	<u>4.752.023</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	7.173	0	8.396
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	76.343	45.000	172.774
4.1.2.3 Overige personele lasten	133.786	144.200	112.587
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>217.302</u>	<u>189.200</u>	<u>293.757</u>
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	168.217	0	134.565
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	46.862	0	31.295
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>215.079</u>	<u>0</u>	<u>165.860</u>
Gemiddeld aantal fte's	74,76		72,14

4.1B Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Zie de geconsolideerde toelichting.

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	121.102	117.875	124.286
Totaal afschrijvingen	121.102	117.875	124.286

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	21.264	18.500	28.133
4.3.4 Energie en water	69.170	72.000	74.986
4.3.5 Schoonmaakkosten	130.029	109.750	108.081
4.3.6 Belastingen en heffingen	12.364	9.400	8.512
4.3.8 Overige huisvestingslasten	37.127	15.100	13.947
Totaal huisvestingslasten	269.954	224.750	233.659

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

4.4 Overige lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	110.731	79.400	77.390
4.4.2 Inventaris en apparatuur	120.583	83.415	107.432
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	30.071	28.500	29.440
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen	-127.500	0	127.500
4.4.5 Overige	91.000	89.550	56.713
	<u>224.885</u>	<u>280.865</u>	<u>398.475</u>

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.5.3 Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	61.000	0	0

5 Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord. Dit betreft:

	2019	2018
onderzoek jaarrekening	6.565	5.394
	<u>6.565</u>	<u>5.394</u>

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.533	4.700	7.367
	<u>2.533</u>	<u>4.700</u>	<u>7.367</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	941	500	930
	<u>941</u>	<u>500</u>	<u>930</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>1.592</u>	<u>4.200</u>	<u>6.437</u>

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

OVERIGE GEGEVENS

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De stichting heeft voor kopieerwerk en schoonmaak contracten afgesloten over de afname van diensten en levering.

Kopieerwerk	Sharp	€ 1.323 per kwartaal	einde looptijd 31-07-2024
Schoonmaak	ADS	€ 7.834 per maand	

Het schoonmaakcontract met ADS Schoonmaakgroep loopt vanaf 1 augustus 2012 en is voor voor onbepaalde tijd afgesloten. De opzegtermijn voor het contract bedraagt in alle gevallen gevallen twee maanden.

Gebeurtenissen na balansdatum

De stichting heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van de coronacrisis. Deze kan leiden tot een hoger ziekteverzuim dan in andere jaren. De financiële gevolgen van een eventueel hoog ziekteverzuim en extra investeringen vanwege de '1,5 meteronderwijs' zullen, gelet op de aanwezige buffers, naar verwachting de continuïteit niet in gevaar brengen.

Ondertekening door toezichthouders

Dhr. A.G. Renting (voorzitter)

Mevr. P.J.M.C. Bakers

Dhr. W.H. Dommerholt

Mevr. M.P.G. van Rheenen

Locatie ondertekening:
Datum ondertekening:

Nunspeet

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

Overzicht verbonden partijen

Naam:	St. ABC4	
Juridische vorm 2019:	Stichting	
Statutaire zetel:	Nunspeet	
Code activiteiten:	1	
Eigen vermogen 31-12-2019:		78.769
Resultaat 2019:		-4.918
Art. 2:403 BW:	nee	
Deelname:		100%
Consolidatie:	ja	

Naam:	Onderwijs Zorgkoepel Noord-Veluwe
Juridische vorm 2019:	Stichting
Statutaire zetel:	Harderwijk
Code activiteiten:	4 Overige

Gewaarmerkt
M & P Audit B.V.

22. 06. 2020

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en toezichthouders van Stichting Volare

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Volare te Nunspeet gecontroleerd. Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Volare op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de geconsolideerde- en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- (2) de geconsolideerde- en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019 en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Volare, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het verslag van de toezichthouders;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de toezichthouders voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De toezichthouders zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hoogeveen, 22 juni 2020

M&P Audit B.V.

identificatie voor waarmerkingsdoeleinden:

R. Bouwmeester RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de toezichthouders onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de toezichthouders hebben besproken.